

KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
w Szczecinie

2019

Sejm ogłosił rok 2019 rokiem:

Gustawa Herlinga - Grudzińskiego - w 100. rocznicę urodzin

Stanisława Moniuszki - w 200. rocznicę urodzin

Anny Walentynowicz - w 90. rocznicę urodzin

***Powstań Śląskich - w 100. rocznicę wybuchu pierwszego
Powstania Śląskiego***

Unii Lubelskiej - w 450. rocznicę podpisania Unii Lubelskiej

Polskie rocznice pod patronatem UNESCO:

Krzysztofa Komedy - w 50. rocznicę śmierci

Stanisława Moniuszki - w 200. rocznicę urodzin

KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
w Szczecinie

Styczeń

1 I Światowy Dzień Pokoju

1 I 1929 urodził się **Zbigniew Nienacki** (zm. 23 IX 1994 r.), prawdziwe nazwisko Zbigniew Tomasz Nowicki - polski pisarz i dziennikarz. Zadebiutował w wieku 17 lat. Największą sławę przyniosła mu seria powieści dla młodzieży o przygodach Pana Samochodzika, muzealnika - detektywa. Opinię pisarza kontrowersyjnego i niestroniącego od erotyki zawdzięcza powieściom dla dorosłych, m.in.: *Raz w roku w Skiroławkach* oraz powieści historycznej *Dagome iudex*.

90. rocznica urodzin

25. rocznica śmierci

1 I 1994 zmarła **Ryszarda Hanin** (ur. 30 VIII 1919 r.), także Ryszarda Hanin-Pasternak, właściwe nazwisko: Hahn – polska aktorka i pedagog.

100. rocznica urodzin

25. rocznica śmierci

1 I 1864 urodził się **Joseph Bédier** (zm. 29 VIII 1938 r.) - francuski mediewista, pisarz i krytyk literacki. Zebrał i wydał w opracowaniu na współczesną francuszczyznę wiele arcydzieł średniowiecznej literatury francuskiej, m.in. *Dzieje Tristana i Izoldy* i *Pieśń o Rolandzie*.

155. rocznica urodzin

1 I 1919 urodził się **Jerome David Salinger** (zm. 27 I 2010 r.) - pisarz amerykański. Autor głośnej powieści dla młodzieży *Buszujący w zbożu* oraz wielu opowiadań. *Bohaterami jego utworów są młodzi ludzie poszukujący sensu życia, miłości, nadziei.*

100. rocznica urodzin

4 I 1809 urodził się **Louis Braille** (zm. 6 I 1852 r.) - francuski twórca alfabetu dla niewidomych, nazwanego później alfabetem Braille'a.

210. rocznica urodzin

4 I 2004 zmarła **Dorota Terakowska** (ur. 30 VIII 1938), właśc. Barbara Rozalia Terakowska – polska pisarka i dziennikarka.

15. rocznica śmierci

6 I 1799 urodził się **Aleksander Puszkyn** (zm. 10 II 1837 r.) - rosyjski poeta, prozaik i dramatopisarz, jeden z najwybitniejszych poetów romantycznych.

220. rocznica urodzin

KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
w Szczecinie

- 7 I 1774** zmarł **Józef Andrzej Załuski** (ur. 12 VIII 1702 r.) - duchowny katolicki, mecenas nauki i literatury, poeta, historyk i bibliograf, prekursor oświecenia w Polsce, współzałożyciel Biblioteki Załuskich w Warszawie.
245. rocznica śmierci
- 8 I 1884** urodził się **Kornel Makuszyński** (zm. 31 VII 1953 r.) - polski prozaik, poeta, felietonista, krytyk teatralny i publicysta, autor książek dla dzieci.
135. rocznica urodzin
- 10 I 1999** zmarł **Juliusz Żuławski** (ur. 7 X 1910) - polski poeta, prozaik, tłumacz poezji anglojęzycznej, prezes polskiego PEN Clubu.
20. rocznica śmierci
- 12 I 1999** zmarł **Kazimierz Grześkowiak** (ur. 4 III 1941 r.) - polski pisarz, artysta estradowy, kompozytor, satyryk, z wykształcenia filozof.
20. rocznica śmierci
- 12 I 2009** zmarła **Joanna Guze** (ur. 30 XI 1917) - polska tłumaczka, krytyk i historyk sztuki, popularyzator malarstwa.
10. rocznica śmierci
- 13 I 1984** zmarł **Władysław Rymkiewicz** (ur. 17 V 1900 r.) - prozaik, z zawodu adwokat, ojciec Jarosława Marka.
35. rocznica śmierci
- 14 I 1934** urodził się **Marek Hłasko** (zm. 14 VI 1969 r.) - prozaik i scenarzysta filmowy. W Polsce przez 20 lat obowiązywał zakaz druku jego utworów.
85. rocznica urodzin
50. rocznica śmierci
- 14 I 1999** zmarł **Jerzy Grotowski** (ur. 11 VIII 1933 r.) - polski reżyser, teoretyk teatru, pedagog oraz twórca metody aktorskiej. Jeden z największych reformatorów teatru XX wieku.
20. rocznica śmierci
- 15 I 1869** urodził się **Stanisław Wyspiański** (zm. 28 XI 1907 r.) - dramatopisarz, poeta, malarz, reformator teatru.
150. rocznica urodzin
- 17 I 2004** zmarł **Czesław Niemen** (ur. 16 II 1939 r.), właśc. Czesław Juliusz Niemen - Wydrzycki – polski kompozytor, multiinstrumentalista, piosenkarz i autor tekstów piosenek. Jeden z najważniejszych i najwybitniejszych twórców muzyki w Polsce.
15. rocznica śmierci
80. rocznica urodzin

KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
w Szczecinie

- 19 I 1849** urodził się **Edgar Allan Poe** (zm. 7 X 1849 r.) - amerykański poeta, nowelista, krytyk literacki, redaktor. Przedstawiciel romantyzmu w literaturze amerykańskiej. W jego twórczości dominowały wątki fantastyki i horroru. Zapoczątkował gatunek noweli kryminalnej.
210. rocznica urodzin
170. rocznica śmierci
- 21 I 1919** urodziła się **Stanisława Fleszarowa-Muskat** (zm. 1 X 1989 r.) - polska powieściopisarka, poetka, publicystka i dramaturg.
100. rocznica urodzin
30. rocznica śmierci
- 21 I 1959** zmarł **Stanisław Młodożeniec** (ur. 31 I 1895 r.) - poeta, współtwórca futuryzmu, ojciec Jana Młodożeńca.
60. rocznica śmierci
- 22 I 1849** urodził się **August Strindberg** (zm. 14 V 1912 r.) - pisarz szwedzki. Twórca dramatów, powieści, esejów i utworów poetyckich, malarz i fotograf. Uznawany za ojca współczesnego teatru. Przedstawiciel naturalizmu i prekursor ekspresjonizmu.
170. rocznica urodzin
- 23 I 1989** zmarł **Salvador Dalí** (ur. 11 V 1904), właśc.: Salvador Domènec Felip Jacint Dalí i Domènech, Marquès de Dalí de Púbol – hiszpański malarz, jeden z najbardziej znanych surrealistów.
30. rocznica śmierci
- 23 I 1889** zmarł **Ignacy Domeyko** (ur. 31 VII 1802 r.) - geolog, mineralog, inżynier górnictwa, badacz Chile. W młodości przyjaciel Adama Mickiewicza, który umieścił Ignacego Domeykę pod postacią Żegoty w II części Dziadów.
130. rocznica śmierci
- 26 I 1964** zmarł **Xawery Dunikowski** (ur. 24 XI 1875 r.) - polski rzeźbiarz, malarz i pedagog.
55. rocznica śmierci
- 27 I 1964** zmarł **Stanisław Piętak** (ur. 3 VIII 1909 r.) - polski poeta i prozaik. Jeden z najwybitniejszych poetów pokolenia okresu międzywojennego oraz wywodzących się z nurtu wiejskiego literatury polskiej. Od 1965 do 1994 roku była przyznawana nagroda im. Stanisława Piętaka.
55. rocznica śmierci

KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
w Szczecinie

27 I 1999 zmarł **Jerzy Turowicz** (ur. 10 XII 1912 r.) - polski dziennikarz i publicysta, redaktor naczelny "Tygodnika Powszechnego" (1945–1953 i 1956–1999).

20. rocznica śmierci

27 I 2009 zmarł **John Hoyer Updike** (ur. 18 III 1932 r.) - amerykański pisarz, autor powieści, poezji i opowiadań

10. rocznica śmierci

29 I 2004 zmarła **Mary Margaret Kaye** (ur. 21 VIII 1908 r.) - pisarka brytyjska.

15. rocznica śmierci

31 I 1944 zmarł **Jean Giraudoux** (ur. 29 X 1882 r.) - pisarz francuski. Autor powieści, nowel, wspomnień i dramatów.

25. rocznica śmierci

LUTY

1 II 1874 urodził się **Hugo Laurenz August Hofmann, Edler von Hofmannsthal**, zwany Hugo von Hofmannsthal (zm. 15 VII 1929 r.) - austriacki pisarz, poeta i dramaturg epoki modernizmu. Przedstawiciel symbolizmu i secesji w literaturze niemieckojęzycznej.

145. rocznica urodzin

90. rocznica śmierci

2 II 1919 urodził się **Zbigniew Lengren** (zm. 1 X 2003 r.) - grafik, rysownik, karykaturzysta, ilustrator, plakacista, scenograf, współpracownik czasopisma „Przekrój”, gdzie publikował serię rysunkową z Profesorem Filutkiem i psem Filusiem.

100. rocznica urodzin

2 II 2004 urodził się **Alan Bullock** (ur. 13 XII 1914 r.) - historyk brytyjski. Jego najśłynniejszym dziełem była zaliczana do klasyki historiografii książka *Hitler. Studium tyranii*. Książka ta została przetłumaczona na język polski i w Polsce była parokrotnie wznawiana.

105. rocznica urodzin

15. rocznica śmierci

KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
w Szczecinie

- 3 II 1874** urodziła się **Gertrude Stein** (zm. 27 VII 1946 r.) - amerykańska powieściopisarka, eseistka i teoretyk literatury, feministka.
145. rocznica urodzin
- 4 II 2009** zmarł **Witold Zalewski** (ur. 4 I 1921 r.) - polski pisarz, publicysta, scenarzysta i reportażysta, uczestnik Powstania Warszawskiego.
10. rocznica śmierci
- 5 II 1804** urodził się **Johan Runeberg** (zm. 6 V 1877 r.) - fiński poeta romantyczny tworzący w języku szwedzkim. Autor hymnu Finlandii.
215. rocznica urodzin
- 5 II 1914** urodził się **William S. Burroughs** (zm. 2 VIII 1997 r.) - pisarz amerykański, także aktor i scenarzysta filmowy. Obok Allena Ginsberga i Jacka Kerouaca był głównym przedstawicielem ruchu artystycznego *Beat Generation*, popularny także w środowisku hippisów oraz obyczajowych rebeliantów lat 60. XX wieku
105. rocznica urodzin
- 7 II 1909** urodziła się **Anna Świrszczyńska** (zm. 30 IX 1984 r.) - polska poetka, dramatopisarka, prozaiczka, autorka wielu utworów dla dzieci i młodzieży.
110. rocznica urodzin
- 9 II 1999** zmarł **Aleksander Gieysztor** (ur. 17 VII 1916 r.), ps. Borodzicz, Lissowski, Olicki, Walda - polski historyk mediewista.
20. rocznica śmierci
- 10 II 2009** zmarł **Jan Błoński** (ur. 15 I 1931 r.) - polski historyk literatury, krytyk literacki, eseista i tłumacz. Czołowy przedstawiciel tzw. krakowskiej szkoły krytyki literackiej.
10. rocznica śmierci
- 12 II 1809** urodził się **Charles Robert Darwin** [Karol Darwin] (zm. 19 IV 1882 r.) - angielski przyrodnik, twórca teorii ewolucyjnego powstawania gatunków zwierzęcych i roślinnych w drodze doboru naturalnego
210. rocznica urodzin
- 12 II 1804** zmarł **Immanuel Kant** (ur. 22 IV 1724 r.) - niemiecki filozof oświeceniowy, autor m. in. *Krytyki czystego rozumu*
215. rocznica śmierci

KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
w Szczecinie

- 13 II 1969** zmarł **Kazimierz Wierzyński** (ur. 27 VIII 1894 r.) - polski poeta, prozaik, eseista, współzałożyciel i członek grupy poetyckiej „Skamander”.
50. rocznica śmierci
125. rocznica urodzin
- 13 II 1769** urodził się **Iwan Kryłow** (zm. 22 XI 1844 r.) - rosyjski poeta, bajkopisarz, dramaturg i publicysta - autor ponad 200 bajek, wzorowanych częściowo na bajkach Ezopa czy de La Fontaine' ale przepojonych rosyjskim folklorem.
250. rocznica urodzin
175. rocznica śmierci
- 14 II 1919** zmarł **Wiktor Teofil Gomulicki**, pseud. Fantazy (ur. 17 X 1848 r.) - polski poeta, powieściopisarz, eseista, badacz historii Warszawy i kolekcjoner.
100. rocznica śmierci
- 15 II 1994** zmarł **Wacław Korabiewicz** (ur. 5 V 1903 r.) - polski reportażysta, poeta, podróżnik i kolekcjoner eksponatów etnograficznych.
25. rocznica śmierci
- 15 II 1999** zmarł **Antoni Chodorowski** (ur. 7 VI 1946 r.) - polski grafik karykaturzysta, autor ilustracji do książek i plakatów. Zajmował się także fotografią i malarstwem.
20. rocznica śmierci
- 16 II 1919** urodziła się **Natalia Rolleczek** - polska prozaiczka i dramatopisarka, autorka powieści satyryczno -obyczajowych dla dziewcząt.
100. rocznica urodzin
- 16 II 1939** urodził się **Czesław Niemen** (zm. 17 I 2004 r.), właśc. Czesław Juliusz Niemen–Wydrzycki - polski kompozytor, multiinstrumentalista, piosenkarz rockowy i autor tekstów piosenek. Jeden z najważniejszych i najwybitniejszych twórców muzyki w Polsce.
80. rocznica urodzin
15. rocznica śmierci
- 20 II 1894** urodził się **Jarosław Iwaszkiewicz** (zm. 2 III 1980 r.) - prozaik i poeta, współtwórca grupy poetyckiej „Skamander”, wieloletni redaktor naczelny „Twórczości”.
125. rocznica urodzin
- 21 II Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego**

KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
w Szczecinie

- 21 II 1984** zmarł **Michaił Aleksandrowicz Szołochow** (ur. 24 V 1905 r.) - rosyjski pisarz. W 1965 roku został laureatem Nagrody Nobla w dziedzinie literatury za epopeję powieściową *Cichy Don*.
35. rocznica śmierci
- 22 II 1814** urodził się **Oskar Kolberg** (zm. 3 VI 1890 r.) - etnograf, muzyk i kompozytor, kulturoznawca, autor pierwszego w historii polskiej etnografii 36- tomowego dzieła systematyzującego kulturę ludową według regionów Polski
205. rocznica urodzin
- 23 II 1859** zmarł **Zygmunt Krasiński** (ur. 19 II 1812 r.) - hrabia herbu Ślepowron. Dramatopisarz i poeta, jeden z czołowych polskich romantyków. Krasińskiego zwykło zaliczać się do grona tzw. Trzech Wieszczów literatury polskiej (obok Adama Mickiewicza i Juliusza Słowackiego),
160. rocznica śmierci
- 23 II 1889** urodził się **Erich Kästner** (zm. 29 VII 1974 r.) -niemiecki pisarz, satyryk, krytyk teatralny, autor książek dla dzieci.
130. rocznica urodzin
45. rocznica śmierci
- 23 II 1989** zmarł **Hans Hellmut Kirst** (ur. 5 XII 1914 r.) - niemiecki pisarz i krytyk filmowy.
105. rocznica urodzin
30. rocznica śmierci
- 23 II 2009** zmarł **Franciszek Andrzej Bobola Starowieyski** (ur.8 VII 1930 r.), pseud. Jan Byk - polski grafik, malarz, rysownik i scenograf. Jeden z największych kolekcjonerów dzieł sztuki w Polsce.
10. rocznica śmierci
- 27 II 1904** urodził się **Jalu Kurek** (zm. 10 XI 1983 r.), ps. Mafarka, Jan Skowron - polski poeta i prozaik, przedstawiciel tzw. Awangardy Krakowskiej.
115. rocznica urodzin
- 29 II 1984** zmarł **Ludwik Starski** (ur. 1 III 1903 r.), właśc. Ludwik Kałuszyner – polski scenarzysta, autor tekstów piosenek, pisarz.
35. rocznica śmierci

KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
w Szczecinie

MARZEC

- 4 III 2004** zmarł **Jeremi Stanisław Przybora** (ur. 1915 r.) - polski poeta, pisarz, satyryk, aktor, współtwórca, wraz z Jerzym Wasowskim, telewizyjnego Kabaretu Starszych Panów i Kabaretu Jeszcze Starszych Panów.
15. rocznica śmierci
- 3 III Międzynarodowy dzień pisarzy**
- 4 III 1819** urodziła się **Narcyza Żmichowska**, pseud. Gabryella (zm. 24 XII 1876 r.) - powieściopisarka, poetka, pedagog, uważana za jedną z prekursorok feminizmu w Polsce, autorka powieści o tematyce społecznej
200. rocznica urodzin
- 5 III 1939** zmarł **Jan Gwalbert Pawlikowski** (ur. 1860 r.) - polski ekonomista, publicysta i polityk, historyk literatury, taternik oraz pionier ochrony przyrody. Założyciel i redaktor (do 1935 redaktor naczelny) czasopisma "Wierchy", poświęconego Tatrom. Autor wielu prac o Juliuszu Słowackim i jego poezji mistycznej.
80. rocznica śmierci
- 5 III 1994** zmarł **Jan Dobraczyński** (ur. 20 IV 1910 r.), pseudonimy literackie i dziennikarskie: Eugeniusz Kurowski, j.d., J.D. – polski pisarz i publicysta.
25. rocznica śmierci
- 6 III 1909** urodził się **Stanisław Jerzy Lec** (zm. 7 V 1966 r.) - poeta i satyryk, aforysta, współpracownik „Szpilek”, autor znanych tomów aforyzmów, dowcipnie komentujących współczesne zjawiska społeczne
110. rocznica urodzin
- 7 III 1839** urodził się **Adolf Dygasiński** (zm. 3 VI 1902 r.) - polski powieściopisarz, publicysta, pedagog. Jeden z głównych przedstawicieli naturalizmu w literaturze polskiej.
180. rocznica urodzin
- 7 III 1969** zmarła **Anna Kowalska** (ur. 26 IV 1903 r.) - powieściopisarka, nowelistka, autorka dziennika. Była autorką opowiadań i powieści historycznych i współczesnych.
50. rocznica śmierci
- 9 III 1994** zmarł **Charles Bukowski** (ur. 16 VIII 1920 r.) - amerykański poeta niemieckiego pochodzenia, powieściopisarz, nowelista, scenarzysta filmowy i rysownik.
25. rocznica śmierci

KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
w Szczecinie

13 III 1899 urodził się **Jan Lechoń** (zm. 8 VI 1956 r.), właśc. Leszek Serafinowicz - poeta i satyryk, eseista, tłumacz, krytyk literacki i teatralny, współtwórca grupy poetyckiej „Skamander”.

120. rocznica urodzin

16 III 1839 urodził się **Sully Prudhomme** (zm. 7 IX 1907 r.), właśc. Rene François Prudhomme - francuski poeta, przedstawiciel parnasizmu, pierwszy laureat Nagrody Nobla w dziedzinie literatury w 1901 r.

180. rocznica urodzin

19 III 2004 zmarł **Zygmunt Kubiak** (ur. 30 IV 1929 r.) - polski pisarz, eseista, tłumacz i propagator kultury antycznej.

15. rocznica śmierci

20 III 1974 urodził się **Andrzej Pilipiuk** - polski pisarz fantastyczny i publicysta. Autor sagi o Jakubie Wędrowyczu oraz wielu powieści i opowiadań.

45. rocznica urodzin

21 III Światowy Dzień Poezji

22 III 1974 zmarł **Jerzy Bohdan Rychliński** (ur. 20 III 1892 r.) - polski prozaik marynista, tłumacz literatury anglosaskiej i rosyjskiej, sędzia Sądu Najwyższego. Rychliński był prekursorem marynistyki w kraju, jednym z pierwszych polskich twórców tego nurtu, jacy pojawili się w Polsce w dwudziestoleciu międzywojennym.

45. rocznica śmierci

23 III 1824 urodził się **Teodor Tomasz Jeż** (zm. 11 I 1904 r.), właśc. Zygmunt Miłkowski, polski powieściopisarz, publicysta, działacz społeczny i polityczny.

195. rocznica urodzin

24 III 1914 urodziła się **Krystyna Kraheńska** (zm. 2 VIII 1944 r.), pseud. Danuta - poetka, harcerka, etnograf, żołnierz Armii Krajowej, uczestniczka powstania warszawskiego. W latach 1936 -1937 pozowała Ludwice Nitschowej, autorce pomnika warszawskiej Syrenki. Wiersze i piosenki pisała od 1928 roku.

105. rocznica urodzin

25 III 1954 zmarł **Leon Schiller** (ur. 14 III 1887 r.), właśc. Leon Schiller de Schildenfeld - polski reżyser, krytyk i teoretyk teatralny. Autor scenariuszy teatralnych i radiowych, kompozytor polski pochodzenia austriackiego.

65. rocznica śmierci

KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
w Szczecinie

26 III 1959 zmarł **Raymond Chandler** (ur. 23 VII 1888 r.) - pisarz amerykański. Najwybitniejszy przedstawiciel tzw. czarnej powieści kryminalnej.

60. rocznica śmierci

28 III 1914 Urodził się **Bohumil Hrabal** (zm. 3 II 1997 r.) - czeski pisarz, uważany za jednego z bardziej znaczących twórców światowej literatury XX w., autor znanych opowiadań i powieści.

105. rocznica urodzin

28 III 1994 zmarł **Eugène Ionesco** (ur. 26 XI 1909 r.), właśc. Eugen Ionescu – awangardowy francuski dramaturg pochodzenia rumuńskiego, współtwórca teatru absurdu.

25. rocznica śmierci

30 III 1844 urodził się **Paul Verlaine** (zm. 8 I 1896 r.) - francuski poeta, jeden z najwybitniejszych twórców symbolizmu.

175. rocznica urodzin

31 III 1809 urodził się **Mikołaj Gogol** (zm. 4 III 1852 r.) - rosyjski prozaik, dramaturg, publicysta.

210. rocznica urodzin

31 III 1914 urodził się **Octavio Paz** (zm. 19 IV 1998 r.) - poeta meksykański, dziennikarz, krytyk i eseista. W 1990 roku otrzymał Literacką Nagrodę Nobla.

105. rocznica urodzin

KWIECIEŃ

1 IV 1929 urodził się **Milan Kundera** - czeski i francuski pisarz i eseista, autor powieści, opowiadań, dramatów politycznych i społeczno-filozoficznych. Autor m.in. *Nieznosnej lekkości bytu*.

90. rocznica urodzin

3 IV 1849 Zmarł **Juliusz Słowacki** (ur. 4 IX 1809 r.) - poeta, dramaturg, jeden z najwybitniejszych poetów polskich doby romantyzmu, jeden z trzech polskich wieszczów narodowych, twórca polskiego dramatu romantycznego

170. rocznica śmierci

210. rocznica urodzin

KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
w Szczecinie

- 6 IV 1929** zmarł **Feliks Jasieński** herbu Dołęga (ur. 8 VII 1861 r.), pseud. Manggha, Felix, Globtrotter, Szczęsny Dołęga - polski krytyk i kolekcjoner sztuki. Artykuły i eseje Jasieńskiego publikowane były w „Chimerze”, „Miesięczniku Literackim i Artystycznym” oraz „Lamusie”.
90. rocznica śmierci
- 7 IV 1884** urodził się **Bronisław Malinowski** (zm. 16 V 1942 r.) - polski etnolog, antropolog i socjolog.
135. rocznica urodzin
- 7 IV 1889** urodziła się chilijska poetka **Gabriela Mistral** (zm. 10 I 1957 r.) - pierwsza pochodząca z Ameryki Łacińskiej osoba uhonorowana Nagrodą Nobla w dziedzinie literatury.
130. rocznica urodzin
- 10 IV 2004** zmarł **Jacek Kaczmarski** (ur. 22 III 1957 r.) - polski poeta, prozaik, kompozytor, piosenkarz, twórca tekstów piosenek. Pieśń *Mury*, do melodii której Kaczmarski napisał polskie słowa (oryginalny utwór skomponował kataloński pieśniarz Lluís Llach), stała się hymnem Solidarności i symbolem walki z reżimem.
15. rocznica śmierci
- 10 IV 1899** urodziła się **Ewa Szelburg-Zarembina** (zm. 28 IX 1986 r.) - polska powieściopisarka, poetka, dramaturg, eseistka. Najbardziej znana z twórczości dla dzieci i młodzieży. Pierwszy Kanclerz Kapituły Orderu Uśmiechu.
120. rocznica urodzin
- 11 IV 1949** urodził się **Stefan Chwin** - pisarz, eseista i krytyk i historyk literatury.
70. rocznica urodzin
- 13 IV 1929** urodził się **Konstanty Puzyna** (zm. 28 VIII 1989 r.) - polski teatrolog, edytor, eseista, publicysta, poeta.
90. rocznica urodzin
30. rocznica śmierci
- 17 IV 2014** zmarł **Gabriel García Márquez** (ur. 6 III 1927 r.) - kolumbijski powieściopisarz i dziennikarz, laureat Nagrody Nobla w dziedzinie literatury.
5. rocznica śmierci
- 18 IV 1874** urodziła się **Ivana Brlić-Mažuranić** (zm. 21 IX 1938 r.) - chorwacka literatka pamiętana przede wszystkim jako autorka baśni dla dzieci.
145. rocznica urodzin

KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
w Szczecinie

19 IV 1989 zmarła **Daphne Du Maurier** (ur. 13 V 1907 r.) - angielska pisarka, autorka głośnych powieści i opowiadań m.in. *Rebeka*, *Moja kuzynka Rachela* i *Nie oglądaj się teraz*.

30. rocznica śmierci

19 IV 2009 zmarł **James Graham Ballard** (ur. 15 XI 1930 r.) - brytyjski powieściopisarz, nowelista i eseista. W latach 50. i 60. XX wieku czołowy przedstawiciel nowej fali w literaturze fantastycznonaukowej.

10. rocznica śmierci

19 IV 1824 zmarł **George Gordon Byron**, lord (ur. 22 I 1788 r.) - jeden z największych angielskich poetów i dramaturgów, autor m. in. *Giaura* i poematu *Don Juan*.

195. rocznica śmierci

21 IV 1699 Zmarł **Jean Baptiste Racine** (zm. 21 XII 1639 r.) - francuski poeta i dramaturg, jeden z głównych przedstawicieli klasycyzmu, autor tragedii opartych na motywach klasycznych, uważanych za mistrzowskie w przedstawianiu kobiecej psychiki m.in. *Fedra*, *Andromacha*.

320. rocznica śmierci

380. rocznica urodzin

22 IV 1899 urodził się **Vladimir Nabokov** (zm. 2 VII 1977 r.) - amerykański powieściopisarz i krytyk rosyjskiego pochodzenia, pisał zarówno po rosyjsku jak i angielsku.

120. rocznica urodzin

23 IV 1564 urodził się **William Shakespeare** (zm. 23 IV 1616 r.) - angielski dramaturg, poeta i aktor, uznawany za najwybitniejszego dramatopisarza literatury światowej oraz reformatora teatru, autor licznych sztuk m.in. *Makbet*, *Romeo i Julia*.

455. rocznica urodzin

23 IV Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich

23 IV 1969 zmarł **Krzysztof Komeda** (ur. 27 IV 1931 r.), właśc. Krzysztof Trzciniński – polski kompozytor i pianista jazzowy. Twórca znanych na całym świecie standardów jazzowych i muzyki filmowej. Pionier jazzu nowoczesnego w Polsce.

50. rocznica śmierci

24 IV 1784 zmarł **Franciszek Bohomolec** (ur. 29 I 1720 r.) - pisarz, wydawca, publicysta, jezuita, jeden ze współtwórców oświecenia stanisławowskiego, autor komedii, m.in. *Małżeństwo z kalendarza*.

235. rocznica śmierci

24 IV 1954 urodził się fizyk **Marek S. Huberath** - pisarz science-fiction.

65. rocznica urodzin

KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
w Szczecinie

25 IV 1954 urodziła się socjolożka **Kinga Dunin** - feministka, pisarka i krytyczka literacka.

65. rocznica urodzin

25 IV 2009 zmarła **Jadwiga Żylińska** (ur. 17 VIII 1910 r.) - polska pisarka, eseistka, autorka powieści dla młodzieży, powieści historycznych i słuchowisk.

10. rocznica śmierci

27 IV 1989 zmarł **Leopold Buczkowski** pseud. Paweł Makutra (ur. 15 XI 1905 r.) - polski prozaik, malarz, artysta grafik.

30. rocznica śmierci

28 IV 1904 Urodził się **Jan Izydor Sztudynger** (zm. 12 IX 1970 r.) - poeta i satyryk, tłumacz, badacz tradycji i organizacji teatrów lalkowych, autor m.in. tomiku fraszek *Piórka*.

115. rocznica urodzin

29 IV 1984 zmarł **Karol Estreicher młodszy** (ur. 4 III 1906 r.) - polski historyk sztuki, prozaik, autor licznych publikacji, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego. Był zaangażowany w rewindykację polskich dzieł sztuki zagrabionych w czasie II wojny światowej. Pochodził ze znanej krakowskiej rodziny Estreicherów. Był kontynuatorem dzieła dziadka, Karola Estreichera i ojca, Stanisława: *Bibliografii polskiej Estreichera*, którą wznowił z uzupełnieniami w latach 1957 - 1989 (tomy I - XIV) oraz samodzielnie przygotował zeszyt 1. tomu XXXIV (1951).

35. rocznica śmierci

30 IV 1929 urodził się **Zygmunt Kubiak** (zm. 19 III 2004 r.) - polski pisarz, eseista, tłumacz, propagator kultury antycznej, wykładowca Uniwersytetu Warszawskiego, laureat Nagrody Kościelskich za 1963 rok.

90. rocznica urodzin

15. rocznica śmierci

MAJ

1 V Międzynarodowe Święto Pracy

1 V 2004 Przyjęcie Polski do Unii Europejskiej

15. rocznica

2 V Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej

KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
w Szczecinie

- 2 V 1519** zmarł **Leonardo da Vinci** (ur. 15 IV 1452 r.), właściwie Leonardo di ser Piero da Vinci - włoski renesansowy malarz, architekt, filozof, muzyk, pisarz, odkrywca, matematyk, mechanik, anatom, wynalazca i geolog. Uważa się go za jednego z największych malarzy wszech czasów oraz najwszechstronniejszego i najbardziej utalentowanego człowieka w historii.
500. rocznica śmierci
- 2 V 1859** urodził się **Jerome K. Jerome** (zm. 14 VI 1927 r.) – angielski pisarz i dramaturg, autor książki *Trzech panów w łódce (nie licząc psa)*.
160. rocznica urodzin
- 2 V 1999** zmarł **Włodzimierz Sokorski** (ur. 2 VII 1908 r.), pseud. Andrzej Sokora - żołnierz, generał brygady Wojska Polskiego, pisarz, dziennikarz i publicysta, działacz partyjny i państwowy, Minister Kultury i Sztuki.
20. rocznica śmierci
- 3 V 1904** urodziła się **Maria Skibniewska** (zm. 28 X 1984 r.) - polska tłumaczka, głównie anglojęzycznej i francuskojęzycznej literatury pięknej. Przełożyła na polski około stu książek
115 rocznica. Urodzin
- 3 V 1999** zmarł **Władysław Terlecki** (ur. 18 V 1933 r.) - pisarz i scenarzysta. Autor powieści i opowiadań, w tym historycznych, związanych tematycznie z powstaniem styczniowym, utworów dramatycznych i filmowych oraz scenariuszy.
20. rocznica śmierci
- 4 V 1944** urodził się **Edmund Wnuk-Lipiński** (zm. 4 I 2015 r.) - polski socjolog i pisarz science fiction.
75. rocznica urodzin
- 3 V 1469** urodził się **Niccolò Machiavelli** (zm. 21 VI 1527 r.) – florencki historyk, dyplomata, pisarz społeczny i polityczny, od nazwiska którego pochodzi termin „makiawelizm”; autor utworu *Książę – poradnika sprawowania władzy*.
550. rocznica urodzin
- 4 V 1924** zmarła **Edith Nesbit** (ur. 15 VIII 1858 r.) - angielska pisarka i poetka, znana głównie jako autorka powieści dla dzieci.
95. rocznica śmierci
- 4 V 1939** urodził się **Amos Oz** - izraelski pisarz, eseista i publicysta piszący w języku hebrajskim, wykładowcą literatury na Uniwersytecie im. Ben-Guriona w Beer Szewie, autor powieści, opowiadań, esejów literackich i politycznych, wzywających do kompromisu między Izraelem a Palestyną.
80. rocznica urodzin

KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
w Szczecinie

5 V 1819 urodził się **Stanisław Moniuszko** (zm. 4 VI 1872 r.) - polski kompozytor, dyrygent, pedagog, organista. Autor operetek, baletów i oper.

200. rocznica urodzin

6 V 1904 urodził się **Harry Martinson** (zm. 11 II 1978 r.) - szwedzki pisarz, dramaturg, malarz, członek Akademii Szwedzkiej, przedstawiciel tzw. literatury proletariackiej, laureat Nagrody Nobla w dziedzinie literatury w 1974r.

115. rocznica urodzin

6 V 1949 zmarł **Maurice Maeterlinck** (ur. 29 VIII 1862 r.) - pisarz belgijski piszący w języku francuskim, twórca dramatu symbolicznego, autor esejów filozoficznych m.in. *Życie pszczoł*, *Życie termitów*. Laureat Literackiej Nagrody Nobla w 1911 roku.

70. rocznica śmierci

7 V 2004 zmarł **Waldemar Milewicz** (ur. 20 VIII 1956 r.) - dziennikarz telewizyjny, reporter i korespondent wojenny. Relacjonował wydarzenia z miejsc konfliktów zbrojnych oraz wielkich katastrof. Realizował reportaże m.in. w Bośni, Czeczenii, Kosowa, Abchazji, Rwandy, Kambodży, Somalii, Etiopii, Rumunii, Turcji i Hiszpanii.

15. rocznica śmierci

8 V Dzień Bibliotekarza i Bibliotek

8 V 1739 urodził się **Stanisław Trembecki** (zm. 12 XII 1812) - polski poeta okresu oświecenia, sekretarz królewski. Od 1769 r. dworzanin króla Stanisława Augusta Poniatowskiego, jego sekretarz i szambelan.

280. rocznica urodzin

9 V 1924 urodził się **Bułat Okudźawa** (zm. 12 VI 1997) - rosyjski bard, poeta i prozaik pochodzenia gruzińsko-ormiańskiego, kompozytor popularnych ballad i pieśni lirycznych i satyrycznych m.in. *Pieśni gruzińskiej*.

95. rocznica urodzin

8 V 1944 zmarł **Tadeusz Zieliński**, pseud. **Eheu** (ur. 14 IX 1859 r.) - polski historyk kultury i filolog klasyczny. Był jednym z najwybitniejszych i najwszechstronniejszych badaczy świata antycznego. W latach 20. XX w. kilkakrotnie zgłaszano jego kandydaturę do Literackiej Nagrody Nobla.

75. rocznica śmierci

16 V 1924 urodził się **Tadeusz Kubiak** (zm. 3 VI 1979) - poeta, satyryk, autor wierszy lirycznych, żartobliwych i satyrycznych, tekstów pieśni masowych, piosenek żołnierskich i rozrywkowych, m.in. *Wierzb polskich*.

95. rocznica urodzin

40. rocznica śmierci

KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
w Szczecinie

- 16 V 1984** zmarł **Irwin Shaw**, właśc. Irwin Gilbert Shamforoff (ur. 1913 r.) - amerykański dramaturg, scenarzysta i autor powieści. Falszywie oskarżony o związki z komunizmem, znalazł się na Czarnej liście Hollywood. W 1951 roku opuścił USA i zamieszkał w Europie.
35. rocznica śmierci
- 18 V Międzynarodowy Dzień Muzeów**
- 20 V 1919** urodził się **Gustaw Herling - Grudziński** (zm. 4 VI 2000) - pisarz, krytyk literacki, dziennikarz, publicysta, eseista, żołnierz, więzień łagrów i obozów NKWD, autor m. in. *Innego świata*, wstrząsającego opisu rzeczywistości obozowej.
100. rocznica urodzin
- 20 V 1799** urodził się **Honoré de Balzac** (zm. 18 VIII 1850) - francuski pisarz, jeden z najbardziej reprezentatywnych twórców literatury francuskiej, ojciec powieści realistycznej.
220. rocznica urodzin
- 21 V Światowy Dzień Różnorodności Kulturowej**
- 22 V 1859** urodził się Sir **Arthur Conan Doyle** (zm. 7 VII 1930) - angielski pisarz pochodzenia irlandzkiego, autor powieści i opowiadań sensacyjno-kryminalnych m. in. *Zaginionego świata*, twórca postaci genialnego detektywa Sherlocka Holmesa.
160. rocznica urodzin
- 24 V 1939** zmarł **Aleksander Brückner** (ur. 29 I 1856) - polski profesor, filolog i sławista, historyk literatury i kultury polskiej.
80. rocznica śmierci
- 26 V Dzień Matki**
- 28 V 1899** urodziła się **Irena Krzywicka** (zm. 12 VII 1994) - polska prozaika, publicystka, tłumaczka. Najbardziej znana działaczka feministyczna okresu przedwojennego.
120. rocznica urodzin
- 29 V 1999** zmarła **Danuta Wawiłow** (ur. 14 IV 1942) - autorka utworów dla dzieci i młodzieży, poetka, prozaika, tłumaczka oraz autorka słuchowisk radiowych.
20. rocznica śmierci

CZERWIEC

- 1 VI Międzynarodowy Dzień Dziecka**

KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
w Szczecinie

- 1 VI 1894** urodziła się **Wanda Miłaszewska** (zm. 10 VIII 1944 r.) - polska pisarka przedwojenna. Jej powieści cieszyły się w latach 20. i 30. XX w. dużą popularnością. W 1951 roku jej książki objęte zostały całkowitym zapisem cenzury, który zniesiono dopiero w 1989 r.
125. rocznica urodzin
75. rocznica śmierci
- 3 VI 1924** zmarł **Franz Kafka** (ur. 3 VII 1883 r.) - pisarz niemieckojęzyczny żydowskiego pochodzenia, urodzony w Pradze. Po studiach prawniczych był urzędnikiem ubezpieczeniowym. Mało znany za życia, z czasem obwołany został jednym z najwybitniejszych prozaików europejskich XX w.
95. rocznica śmierci
- 3 VI 1964** zmarł **Frans Sillanpää** (ur. 16 IX 1888) - fiński powieściopisarz i nowelista, autor powieści realistycznych o wymowie humanistycznej, laureat Nagrody Nobla w dziedzinie literatury.
55. rocznica śmierci
- 4 VI 1939** urodził się **Ireneusz Iredyński** (zm. 9 XII 1985 r.) - polski prozaik i dramaturg poeta, scenarzysta, twórca słuchowisk radiowych i autor piosenek.
80. rocznica urodzin
- 6 VI 1799** urodził się **Aleksander Puszkina** (zm. 10 II 1837) - jeden z największych rosyjskich pisarzy i przedstawicieli romantyzmu rosyjskiego, klasyk literatury rosyjskiej, reformator rosyjskiego języka literackiego.
220. rocznica urodzin
- 7 VI 1984** zmarł **Stanisław Pagaczewski** (ur. 9 VII 1916 r.) - polski pisarz, piszący głównie utwory dla dzieci, poeta. Autor trylogii poświęconej przygodom Baltazara Gąbki, należącej do klasyki literatury dziecięcej. Kawaler Orderu Uśmiechu.
35. rocznica śmierci
- 7 VI 2004** zmarł **Felicjan Zygmunt Piątkowski** (ur. 9 VI 1908 r.) - polski kartograf i poligraf. Sławę zyskał jako współautor kilkunastu map topograficznych i gospodarczych Polski powojennej. Był autorem publikacji dotyczących redakcji i technologii reprodukcji map.
15. rocznica śmierci
- 7 VI 2004** zmarł **Roman Aftanazy** (ur. 2 IV 1914 r.) - bibliotekarz i historyk, autor *Dziejów rezydencji na dawnych kresach Rzeczypospolitej*.
105. rocznica urodzin
15. rocznica śmierci

KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
w Szczecinie

- 10 VI 1949** zmarła **Sigrid Undset** (ur. 20 V 1882 r.) - powieściopisarka norweska, laureatka Nagrody Nobla w dziedzinie literatury w 1928 roku. Jej najłynniejsze powieści to: *Krystyna córka Lawransa* i *Olaf syn Auduna*.
70. rocznica śmierci
- 11 VI 1924** urodził się **Aleksander Ziemny** (zm. 12 IX 2009 r.) pierwotnie Aleksander Ryszard Keiner; ps.: Ingratus, Stefan Rymarz. Polski poeta, prozaik, reportażysta, tłumacz literatury pięknej z języka angielskiego, rosyjskiego, ukraińskiego i hebrajskiego.
95. rocznica urodzin
10. rocznica śmierci
- 12 VI 1929** urodziły się: **Anne Frank** (zm. II 1945) - żydowska dziewczynka, autorka pamiętnika, którego pisanie rozpoczęła w dniu swoich trzynastych urodzin oraz polska żydówka **Rutka Laskier** (zm. VIII lub XII 1943 r.), która w ostatnim roku życia, podczas II wojny światowej prowadziła pamiętnik, wydany 60 lat po Holocauście.
90. rocznica urodzin
- 14 VI 1969** zmarł **Marek Hłasko** (ur. 14 I 1934 r.) - polski pisarz i scenarzysta filmowy.
85. rocznica urodzin
50. Rocznic śmierci
- 14 VI 1899** urodził się **Yasunari Kawabata** (zm. 16 IV 1972 r.) - prozaik i poeta, pierwszy japoński laureat Nagrody Nobla w dziedzinie literatury.
120. rocznica urodzin
- 17 VI 1834** po ostatniej korekcie **Adam Mickiewicz** oddał do druku ostatni arkusz *Pana Tadeusza*.
185. rocznica
- 17 VI 1719** zmarł **Joseph Addison** (ur. 1 V 1672 r.) - angielski pisarz, publicysta i polityk, założyciel i redaktor czasopisma „The Spectator”, uznany za pioniera nowożytnego dziennikarstwa.
300. rocznica śmierci
- 18 VI 1969** zmarł **Jerzy Zawieyski** (ur. 2 X 1902 r.) - dramatopisarz, prozaik, katolicki działacz polityczny, członek zespołu redakcyjnego „Tygodnika Powszechnego”.
50. rocznica śmierci
- 21 VI 1629** zmarł **Szymon Zimorowic** (ur. ok. 1608 r.) - polski poeta barokowy, pochodzenia ormiańskiego.
390. rocznica śmierci

KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
w Szczecinie

- 21 VI 1914** zmarła **Bertha von Suttner** (ur. 9 VI 1843 r.) - austriacka pisarka, dziennikarka i pacyfistka, laureatka Pokojowej Nagrody Nobla.
105. rocznica śmierci
- 22 VI 1904** urodził się **Michał Choromański** (zm. 24 V 1972 r.) - polski pisarz i dramaturg. Autor m. in. *Zazdrości i medycyny* i *Schodami w górę, schodami w dół*.
115. rocznica urodzin
- 23 VI 1889** urodziła się **Anna Achmatowa** (zm. 5 III 1966r.) - rosyjska poetka, przedstawicielka modernistycznego kierunku w poezji rosyjskiej – akmeizmu.
130. rocznica urodzin
- 24 VI 1909** zmarł **Adam Boniecki** (ur. 19 XI 1842r.), właśc. Adam Józef Feliks Fredro-Boniecki herbu Bończa - polski heraldyk i genealog, autor *Herbarza polskiego*.
110. rocznica śmierci
- 25 VI 1914** urodził się **Janusz Minkiewicz** (zm. 29 V 1981 r.) - polski pisarz, poeta i satyryk. Autor humoresek, felietonów satyrycznych, szopek politycznych, polskiego libretta do operetki *Piękna Helena* Offenbacha oraz utworów dla dzieci.
105. rocznica urodzin
- 27 VI 1979** zmarł **Antoni Gołubiew** (ur. 25 II 1907 r.) - polski pisarz i publicysta katolicki. Przed II wojną światową był jednym z założycieli dwutygodnika „Pax”. Współtwórca (m.in. z Czesławem Miłoszem) grupy poetyckiej „Żagary”. Był autorem, pisanej przez niemal całe życie, czterotomowej epopei i powieści historycznej pt. *Bolesław Chrobry*.
40. rocznica śmierci
- 27 VI 1869** urodził się **Wacław Gąsiorowski** (zm. 30 X 1939 r.) - polski powieściopisarz, publicysta, działacz emigracyjny, autor traktujących o czasach napoleońskich powieści historycznych dla młodzieży.
150. rocznica urodzin
- 29 VI 1929** urodziła się **Oriana Fallaci** (zm. 15 IX 2006 r.) - włoska dziennikarka, publicystka i pisarka, autorka wywiadów oraz książek i esejów.
90. rocznica urodzin

LIPIEC

- 1 VII 1804** urodziła się **George Sand**, właśc. Aurore Dudevant (zm. 8 VI 1876) - francuska pisarka epoki romantyzmu, feministka, przyjaciółka Fryderyka Chopina, autorka m.in. powieści, dramatów, autobiografii oraz obszernej korespondencji.
215. rocznica urodzin

KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
w Szczecinie

- 2 VII 1999** zmarł **Mario Puzo** (ur. 1920 r.) - amerykański powieściopisarz pochodzenia włoskiego. Znany przede wszystkim ze swoich książek opisujących sycylijską mafię. Najstynniejszą z nich jest *Ojciec chrzestny* przeniesiony na ekran przez Francisa Forda Coppolę.
20. rocznica śmierci
- 3 VII 1944** zmarł **Adolf Nowaczyński** - polski poeta, eseista, satyryk i dramatopisarz.
75. rocznica śmierci
- 4 VII 1934** zmarła **Maria Skłodowska - Curie** (ur. 1867 r.) – wybitna polska uczona, fizyczka i chemiczka. Dwukrotna laureatka Nagrody Nobla w dziedzinie fizyki w 1903 r. i w dziedzinie chemii w 1911 r., współtwórczyni nauk o promieniotwórczości, autorka pionierskich prac z fizyki i chemii jądrowej. Kierowała Instytutem Radowym w Paryżu i zorganizowała taki Instytut w Warszawie. Była pierwszą kobietą profesorem na Sorbonie.
85. rocznica śmierci
- 4 VII 2009** zmarła **Marta Tomaszewska** (ur. 1933 r.) - polska pisarka, poetka i baśniopisarka. Z wykształcenia dziennikarka i socjolog. Tworzyła dla młodego i starszego czytelnika. Za książkę *Tego lata w Burbelkowie* otrzymała w 2001 roku Nagrodę Literacką im. K. Makuszyńskiego dla najlepszej książki dla dzieci. Za swą twórczość otrzymała m.in. Order Uśmiechu (1996).
10. rocznica śmierci
- 5 VII 1889** urodził się **Jean Cocteau** (zm. 1963 r.) -francuski poeta, dramaturg, reżyser filmowy, scenograf, malarz, a także choreograf sceniczny i menedżer bokserski. Jako jeden z pierwszych zrealizował pełną wizję surrealizmu w filmie. Spopularyzował wątki mitologiczne w sztuce XX wieku.
130. rocznica urodzin
- 7 VII 1884** urodził się **Lion Feuchtwanger**, właśc. Jacob Arje, pseud. L. Wetcheek (zm. 21 XII 1958) -niemiecki pisarz i eseista pochodzenia żydowskiego, krytyk, działacz antyfaszystowski, autor m.in. powieści *Wojna żydowska*.
135. rocznica urodzin
- 9 VII 1929** zmarł **Julian Fałat** (ur. 1853 r.) – polski malarz, jeden z najwybitniejszych polskich akwarelistów, przedstawiciel realizmu i impresjonistycznego pejzażu. Był jednym z założycieli Towarzystwa Artystów Polskich "Sztuka".
90. rocznica śmierci
- 11 VII 1974** zmarł **Pär Lagerkvist** (ur. 1891 r.) - szwedzki prozaik, poeta, dramaturg, eseista i krytyk. Laureat Nagrody Nobla w dziedzinie literatury w 1951 roku. Za arcydzieło uznano jego powieść *Barabasz*, na podstawie której powstał film

KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
w Szczecinie

w reżyserii Richarda Fleischera z Anthonyem Quinnem w roli głównej. Inne znane dzieła to : *Sybill*, *Śmierć Ahasvera*, *Pielgrzym na morzu*.

45. rocznica śmierci

11 VII 1899 urodził się **E.B. White** (zm. 1 X 1985) - amerykański pisarz, znany m.in. dzięki podręcznikowi poprawnego pisania po angielsku z 1959 roku (*The Elements of Style*), a także trzem książkom dla dzieci: *Stuart Malutki*, *Pajęczyna Szarloty* i *Łabędzie nutki*. W 1978 roku otrzymał honorową nagrodę Pulitzera za całość twórczości.

120. rocznica urodzin

12 VII 1994 zmarła **Irena Krzywicka** (ur. 28 V 1899) - polska feministka, pisarka, publicystka i tłumaczka, współpracowniczka i partnerka Tadeusza Boya-Żeleńskiego.

25. rocznica śmierci

12 VII 1904 urodził się **Pablo Neruda**, właśc. Neftalí Ricardo Reyes Basualto (zm. 23 IX 1973) - chilijski poeta, dyplomata, uważany za jednego z najwybitniejszych i najbardziej wpływowych poetów XX w., autor m.in. *Pieśni powszechnej*, laureat Literackiej Nagrody Nobla w 1971 r.

115. rocznica urodzin

14 VII 1999 zmarł **Władysław Hasior** (ur. 1928 r.) - polski artysta rzeźbiarz, malarz i scenograf. Artysta związany z Podhalem. W swoich pracach wykorzystywał przedmioty gotowe nazywane "zużyтыми rekwizytami codzienności", które kolekcjonował w swoim domu w Zakopanem. Uważany za pioniera asamblażu w Polsce.

20. rocznica śmierci

14 VII 1904 urodził się **Isaac Bashevis Singer** (zm. 24 VII 1991) - amerykański pisarz polskiego pochodzenia, piszący w języku jidysz, autor m.in. *Sztukmistrza z Lublina*. Laureat Nagrody Nobla w dziedzinie literatury w 1978 r.

115. rocznica urodzin

15 VII 1854 urodził się **Jacek Malczewski** (zm. 8 X 1929 r.) - polski malarz, jeden z głównych przedstawicieli symbolizmu przełomu XIX i XX wieku. Znaczna kolekcja dzieł malarza, 68 obrazów i szkiców oraz 18 rysunków i akwarel, obejmująca wszystkie okresy jego twórczości, znajduje się w Galerii Sztuki we Lwowie.

165. rocznica urodzin

15 VII 1989 zmarł **Artur Sandauer** (ur. 1913 r.) - polski krytyk literacki, eseista i tłumacz. W 1964 roku był jednym z sygnatariuszy tzw. listu 34 – listu protestacyjnego przeciwko zaostżaniu cenzury, skierowanego przez 34 intelektualistów do Prezesa

KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
w Szczecinie

Rady Ministrów. Sandauer bronił twórczości Gombrowicza w Polsce w latach 50. i 60. XX wieku, walczył również o pamięć i uznanie dzieł Brunona Schulza.

30. rocznica śmierci

15 VII 1989 zmarła **Maria Kuncewiczowa** (ur. 1895 r.) - polska pisarka. Publikowała m.in. na łamach tygodników „Bluszcz”, „Kobieta Współczesna”, „Wiadomości Literackie”. W 1938 roku została laureatką Złotego Wawrzynu Akademickiego Polskiej Akademii Literatury. Jej najbardziej znane dzieło to *Cudzoziemka*, uważana za jedną z najwybitniejszych powieści psychologicznych dwudziestolecia międzywojennego. Kuncewiczowa opracowała też antologię polskiej literatury współczesnej w języku angielskim: *The Modern Polish Prose* (1945) i *The Modern Polish Mind* (1962).

30. rocznica śmierci

15 VII 1904 zmarł **Anton Czechow** (ur. 29 I 1860) - rosyjski nowelista i dramatopisarz, z zawodu lekarz, wybitny reprezentant realizmu psychologicznego, autor m.in. opowiadania *Kameleon* czy dramatu *Trzy siostry*.

115. rocznica śmierci

17 VII 2009 zmarł **Leszek Kołakowski** (ur. 1927 r.) - filozof zajmujący się głównie historią filozofii, historią idei politycznych oraz filozofią religii, eseista, publicysta i prozaik. Kawaler Orderu Orła Białego. Wykładał m.in. w Yale University, University of New Haven, Berkeley University oraz University of Chicago, gdzie pracował jako „visiting professor”. W Anglii na stałe związał się z Uniwersytetem Oksfordzkim, gdzie w latach 1972 – 1991 był wykładowcą (senior research fellow) w All Souls College, a po przejściu na emeryturę przyznano mu tytuł Honorary Member of Staff. W 1991 roku został członkiem rzeczywistym Polskiej Akademii Nauk.

10. rocznica śmierci

19 VII 1934 urodził się **Janusz Christa** (zm. 2008 r.)- autor komiksów, rysownik i scenarzysta. Z wykształcenia ekonomista. Jego najpopularniejszy komiks to *Kajko i Kokosz*, który powstał w 1972 roku.

85. rocznica urodzin

20 VII 1304 urodził się **Francesco Petrarca** (zm. 19 VII 1374) - włoski poeta otwierający okres humanizmu europejskiego, piszący po włosku i po łacinie, autor m.in. słynnych *Sonetów do Laury*.

645. rocznica śmierci

715. rocznica urodzin

21 VII 1899 urodził się **Ernest Hemingway** (zm. 2 VII 1961) - amerykański pisarz, uważany za czołowego reprezentanta pokolenia straconego, naznaczonego wojną, autor m.in. powieści wojennej *Komu bije dzwon*, laureat Nagrody Nobla w 1954 r. w dziedzinie literatury.

120. rocznica urodzin

KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
w Szczecinie

23 VII 1829 zmarł **Wojciech Bogusławski** (ur. 1757 r.) - śpiewak operowy, aktor, dramatopisarz i tłumacz. Należał do loży wolnomularskiej. Piastował funkcję Dyrektora Teatru Narodowego w Warszawie, założył teatr w Poznaniu, prowadził także teatr w Wilnie i we Lwowie, był założycielem i fundatorem teatru w Kaliszu. W Warszawie założył pierwszą polską szkołę dramatyczną. Do najważniejszych utworów Bogusławskiego należą: *Henryk VI na łowach* (1792), *Cud mniemany, czyli Krakowiacy i Górale* (1794) i *Spazmy modne* (1797).

190. rocznica śmierci

24 VII 1979 zmarł **Edward Stachura** (ur. 18 VIII 1937 r.) - polski poeta, pisarz, pieśniarz i wędrowiec. Zajmował się także tłumaczeniem poezji, m.in. Jorgego Luisa Borgesa. Napisał m.in.: *Siekierzada albo Zima leśnych ludzi*, *Wszystko jest poezją*. *Opowieść rzeka*, *Fabula rasa*, *Piosenki*, *Poezje wybrane*, *Moje wielkie świętowanie*.

40. rocznica śmierci

25 VII 1969 Zmarł **Witold Gombrowicz** (ur. 4 VIII 1904) - prozaik, dramatopisarz, eseista, uważany za jednego z najwybitniejszych pisarzy literatury współczesnej, przedstawiciel egzystencjalizmu i strukturalizmu, autor m.in. *Ferdydurke*.

50. rocznica śmierci

115. rocznica urodzin

26 VII 1894 urodziła się **Magdalena Samozwaniec** (zm. 1972 r.) - córka Wojciecha Kossaka, siostra Jerzego Kossaka i Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej. Pisarka satyryczna, autorka powieści: *Na ustach grzechu* (parodii *Trędowatej* H. Mniszkówny), humoresek i felietonów oraz powieści autobiograficznej *Maria i Magdalena*.

125. rocznica urodzin

26 VII 1894 urodził się **Aldous Huxley** (zm. 1963 r.) - angielski powieściopisarz, nowelista, eseista, poeta. Jego ojcem był Leonard Huxley, pisarz i wydawca, a dziadkiem Thomas Huxley, znany biolog i eseista. Studiował medycynę i filozofię w Oksfordzie. W 1911 roku, zagrożony ślepotą, przerwał naukę i uczył się alfabetu Braille'a. Odzyskał pełnię wzroku w 1935 roku. Napisał m.in. *Sztukę widzenia*, *Nowy, wspaniały świat*, *Niebo i piekło*.

125. rocznica urodzin

26 VII 1979 zmarł **Stefan Wiechecki** pseud. Wiech (ur. 1896 r.) - polski prozaik, satyryk, publicysta i dziennikarz. Najbardziej znane są jego felietony, z którymi jego postać jest kojarzona. Nazywany "Homerem warszawskiej ulicy". Napisał m.in. powieści: *Café Pod Minogą*, *Manius Kitajec i jego ferajna*, wspomnienia *Piąte przez dziesiąte*, zbiory opowiadań i felietonów: *Dzieła wybrane, czyli Wiech - śmieje się pan z tego*, *W ząbek czesany...*, *Warszawa da się lubić*, *Wątróbka po warszawsku*.

40. rocznica śmierci

KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
w Szczecinie

27 VII 1939 zmarł **Stanisław Baczyński** (ur. 5 V 1890 r.), ps. Adam Kersten, Akst - polski pisarz, krytyk literacki, publicysta i historyk literatury, działacz socjalistyczny, żołnierz Legionów Polskich, kapitan piechoty Wojska Polskiego. Był ojcem poety Krzysztofa Kamila Baczyńskiego. Syn zadedykował mu wiersz *Elegia*, napisany po śmierci ojca w sierpniu 1939 roku. Napisał m.in.: *Losy romansu*, *Prawo sądu*, *Syty Prakleć i głodny Prometeusz*, *Literatura w ZSRR*, *Wiszary*.

80. rocznica śmierci

28 VII 1824 urodził się **Alexander Dumas** syn (zm. 27 XI 1895) - francuski powieściopisarz i dramaturg, członek Akademii Francuskiej, autor m.in. melodramatu *Dama kameliowa* oraz komedii moralistycznych.

195. rocznica urodzin

29 VII 1974 zmarł **Erich Kästner** (ur. 23 II 1899 r.) - niemiecki pisarz, satyryk, krytyk teatralny, autor książek dla dzieci. W 1960 roku został odznaczony medalem im. Hansa Christiana Andersena. Popularność autora książek dla dzieci zdobył powieścią *Emil i detektywi*. Innymi utworami dla młodych czytelników są m.in. *Kruszynka i Antoś*, *35 maja albo jak Konrad pojechał konno do mórz południowych*, *Latająca klasa*, *Mania czy Ania*.

45. rocznica śmierci

30 VII 1994 zmarł **Ryszard Riedel** (ur. 1956 r.) - wokalista i autor tekstów piosenek, wieloletni lider zespołu Dżem. Teksty jego piosenek miały charakter autobiograficzny. Ryszard Riedel także rysował, jego rysunki często wykorzystywano przy projektowaniu okładek płyt.

25. rocznica śmierci

31 VII 1784 zmarł **Denis Diderot** (ur. 5 X 1713) - francuski pisarz, teoretyk sztuki, krytyk literacki i filozof, przedstawiciel oświecenia, redaktor *Wielkiej Encyklopedii Francuskiej*, autor m.in. powieści *Kubuś Fatalista i jego pan*.

235. rocznica śmierci

31 VII 1944 zmarł **Antoine Marie Jean - Baptiste Roger de Saint -Exupéry** (ur. 29 VI 1900 r.) - francuski pilot, pisarz i poeta. Najbardziej znanym dziełem pisarza jest filozoficzna baśń dla dzieci i dorosłych *Mały Książę*, którą ukończył w 1943 roku. Pierwsze polskie wydanie ukazało się w roku 1947.

Był autorem m.in. *Nocnego lotu*, *Ziemi planety ludzi*, *Pilota wojennego*, *Twierdzy*.

75. rocznica śmierci

31 VII 1974 zmarł **Witold Zegalski** (ur. 27 X 1928 r.) - polski pisarz science - fiction. Swoje opowiadania publikował w takich czasopismach jak „Widnokreśli”, „Świat Młodych” i przede wszystkim „Młody Technik”, w którym wraz z Andrzejem Czechowskim, Konradem Fiałkowskim, Stefanem Weinfeldem i Januszem Zajdlem ukształtował specyficzny styl polskiej fantastyki naukowej lat sześćdziesiątych XX

KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
w Szczecinie

wieku. Jego książki to m.in. *Krater czarnego snu*, *Wyspa Petersena*, *Zwykłe lato*, *Alert stu przygód*.

45. rocznica śmierci

SIERPIEŃ

1 VIII 1944 Wybuch Powstania Warszawskiego

75. rocznica

1 VIII 1819 urodził się **Herman Melville** (zm. 18 IX 1891) - amerykański pisarz, przedstawiciel nurtu symbolicznego w prozie amerykańskiej, autor m.in. zaliczanej do kanonu literatury światowej, powieści o białym kaszalocie *Moby Dick*.

200. rocznica urodzin

3 VIII 1909 urodził się **Stanisław Pięta**k (zm. 27 I 1964 r.) - polski poeta i prozaik. Jeden z najwybitniejszych poetów pokolenia okresu międzywojennego oraz wywodzących się z nurtu wiejskiej literatury polskiej. Początkowo związany z awangardą krakowską, później z tzw. czechowiczanką. Autor nastrojowej, wizyjnej liryki opartej na motywach wiejskich. Jego proza stała się podstawą dla zrealizowanego w 1987 r. serialu telewizyjnego *Ucieczka z miejsc ukochanych*. Od 1965 do 1994 roku była przyznawana nagroda im. Stanisława Piętaka.

110. rocznica urodzin

55. rocznica śmierci

3 VIII 1924 zmarł **Joseph Conrad** (ur. 3 XII 1857 r.), właśc. Józef Teodor Konrad Korzeniowski herbu Nałęcz - pisarz i publicysta angielski, z pochodzenia Polak. Autor m.in. powieści : *Lord Jim*, *Smuga cienia*, *Jadro ciemności*, noweli i opowiadań : *Wśród prądów*, *Młodość i inne opowiadania*, dramatów : *Jutro*, *Tajny agent*, *dramat w czterech aktach* oraz esejów: *Zwierciadło morza*, *O życiu i literaturze*.

95. rocznica śmierci

4 VIII 1904 urodził się **Witold Gombrowicz** (zm. 25 VII 1969 r.) - polski powieściopisarz, nowelista i dramaturg. Przez wielu uznawany za jednego z najwybitniejszych pisarzy polskiej literatury współczesnej. Napisał m.in. : *Pamiętnik z okresu dojrzewania*, *Ferdydurke*, *Iwona, księżniczka Burgunda*, *Szczur*, *Trans - Atlantyk*, *Pornografia*.

115. rocznica urodzin

50. rocznica śmierci

KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
w Szczecinie

4 VIII 1944 zmarł **Krzysztof Kamil Baczyński** (ur. 22 I 1921 r.), pseud. Jan Bugaj, Emil, Jan Krzyski, Krzysztof, Piotr Smugosz, Krzysztof Zieliński, Krzyś – polski poeta czasu wojny, podchorąży, żołnierz Armii Krajowej, podharcistrz Szarych Szeregów, jeden z przedstawicieli pokolenia Kolumbów. Zginął w czasie Powstania Warszawskiego jako żołnierz batalionu "Parasol". W okresie okupacji niemieckiej ogłosił 4 tomiki poezji: *Zamknięty echem* (lato 1940), *Dwie miłości* (jesień 1940), *Wiersze wybrane* (maj 1942), *Arkusz poetycki Nr 1* (1944) i składkę *Śpiew z pożogi* (1944) oraz wiele utworów w prasie konspiracyjnej. Jego wiersze pojawiły się także w antologiach poezji wydawanych konspiracyjnie: w *Pieśni niepodległej* (1942) i *Słowie prawdziwym* (1942). Uznany powszechnie za jednego z najwybitniejszych poetów czasów okupacji.

75. rocznica śmierci

4 VIII 1859 Urodził się **Knut Hamsun** (zm. 19 II 1952), właśc. Knut Pedersen - norweski powieściopisarz, prekursor kierunku subiektywistycznego w literaturze norweskiej, autor m.in. powieści *Głód*, laureat Nagrody Nobla w 1920 r. w dziedzinie literatury.

160. rocznica urodzin

6 VIII 1809 urodził się **Alfred Tennyson** (zm. 6 X 1892) największy poeta postromantyzmu wiktoriańskiego, autor poematu *The Lady of Shalott*.

210. rocznica urodzin

8 VIII 1884 urodził się **Jan Wałach** (zm. 30 VI 1979 r.) - grafik, malarz i rzeźbiarz, mistrz drzeworytu. Technikami malarskimi stosowanymi przez Wałacha byłymalarstwo olejne i gwasz, rzadziej akwarela. Sławę przyniosły mu natomiast rysunki i drzeworyty, w których utrwał typy góralskie, architekturę, drobne scenki z życia beskidzkiej wsi oraz liczne tematy sakralne. Projektował również witraże.

135. rocznica urodzin

40. rocznica śmierci

8 VIII 1944 zmarł **Juliusz Kaden - Bandrowski** (ur. 24 II 1885 r.) - polski pisarz i publicysta, wolnomularz. W latach 1923 - 1926 i ponownie w 1933 roku przewodniczył Związkowi Zawodowemu Literatów Polskich. Napisał m.in. : *Zbytki* (opowiadania), *Piłsudzczycy*, *Bitwa pod Konarami* (wspomnienia), *Iskry* (nowele), *Mogily*, *Przymierze serc* oraz *Generał Barcz*.

75. rocznica śmierci

8 VIII 2009 zmarł **Jan Tarasin** (ur. 11 IX 1926 r.) - polski malarz, grafik, rysownik, fotograf, eseista, profesor ASP w Warszawie. Uprawiał malarstwo, grafikę warsztatową (litografia, serigrafia) i użytkową (plakat).

10. rocznica śmierci

KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
w Szczecinie

- 8 VIII 1824** urodził się **Wilkie Collins** (zm. 23 IX 1889) - angielski literat, autor pierwszej w historii literatury powieści detektywistycznej *Kamień Księżycowy*. Był prekursorem gatunku.
195. rocznica urodzin
130. rocznica śmierci
- 9 VIII 1914** urodziła się **Tove Jansson** (zm. 27 VI 2001) - fińska pisarka szwedzkojęzyczna, malarka, graficzka i rysowniczką komiksowa. Znana najbardziej jako autorka serii książek o *Muminkach*, którą sama zilustrowała.
105. rocznica urodzin
- 10 VIII 1944** zmarła **Wanda Miłaszewska** (ur. 1 VI 1894 r.) - polska pisarka. W latach 1921 - 1928 była redaktorką działu teatralnego tygodnika dla kobiet "Bluszcz". Jej mężem był Stanisław Miłaszewski, dramaturg, publicysta i tłumacz. Zginęła wraz z nim pod gruzami walącego się domu podczas Powstania Warszawskiego. Wszystkie jej utwory objęte były w 1951 roku zapisem cenzury, podlegały natychmiastowemu wycofaniu z bibliotek. Wydała m.in. *Zatrzymany zegar*, *Kaczęta*, *Młyn w Bożej Woli*, *Na cztery wiatry*.
75. rocznica śmierci
125. rocznica urodzin
- 10 VIII 1944** zmarł **Stanisław Miłaszewski** (ur. 28 IV 1886 r.) - polski dramatopisarz, publicysta, poeta i tłumacz, senator II RP. Jego żoną była pisarka Wanda Miłaszewska. Zginął wraz z żoną pod gruzami walącego się domu podczas Powstania Warszawskiego. Napisał m.in. dramaty : *Farys i Don Kiszot*. Przetłumaczył: *Don Juana* Tenorio Zorilli, *Pieśni o Polsce* Claudela, *Marię Stuart* Schillera.
75. rocznica śmierci
- 12 VIII 1964** zmarł **Ian Fleming** (ur. 28 V 1908 r.) - pisarz angielski, najbardziej znany z serii powieści szpiegowskich o Jamesie Bondzie, a także, w mniejszym stopniu, z serii opowieści dla dzieci *Chitty Chitty Bang Bang*. Ian Fleming był także cenionym bibliofilem. Gromadził rękopisy i pierwsze wydania książek, które "w jakiś sposób zmieniły losy zachodniej cywilizacji". Posiadał w swoich zbiorach m.in.: pierwsze wydanie *Mein Kampf* Hitlera i rękopis Charlesa Darwina *O pochodzeniu gatunków*.
55. rocznica śmierci
- 14 VIII 2004** zmarł **Czesław Miłosz** (ur. 30 VI 1911 r.) - poeta, prozaik, eseista, historyk literatury i tłumacz a także prawnik i dyplomata. W latach 1951 – 1989 przebywał na emigracji, do 1960 roku we Francji, następnie w Stanach Zjednoczonych. W Polsce do 1980 roku objęty cenzurą. Laureat Neustadt International Prize for Literature (1978) i Nagrody Nobla w dziedzinie literatury (1980). Napisał m.in. : *Zniewolony umysł*, *Dolinę Issy*, *Widzenie nad zatoką San Francisco*, *Historię literatury polskiej*, *Wiersze ostatnie*. Miłosz był też autorem przekładów na język

KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
w Szczecinie

polski dzieł Shakespeare'a i Miliona, a także *Ziemi jałowej* Eliota i poezji Yeatsa oraz wybranych ksiąg *Biblii: Księgi Psalmów, Księgi Hioba, Ksiąg pięciu megilot, Księgi Mądrości, Ewangelii Marka oraz Apokalipsy świętego Jana*.

Przekładał także polską poezję na język angielski.

15. rocznica śmierci

14 VIII 1994 zmarł **Elias Canetti** (ur. 25 VII 1905) - austriacki pisarz i eseista tworzący w języku niemieckim, mistrz krótkich form prozatorskich, m. in. autor traktatu *Masa i władza*, laureat Literackiej Nagrody Nobla w 1981 r.

25. rocznica śmierci

16 VIII 1944 zmarł **Tadeusz Gajcy** (ur. 8 II 1922 r.), ps. Karol Topornicki, Roman Oścień, Topór - polski poeta, prozaik, dramaturg i krytyk literacki. Żołnierz Armii Krajowej. Zginął w Powstaniu Warszawskim, obok Baczyńskiego uważany za najwybitniejszego poetę pokolenia Kolumbów.

75. rocznica śmierci

16 VIII 1944 zmarł **Leon Stroiński** (ur. 29 XI 1921 r.), pseud. Marek Chmura - polski poeta pokolenia Kolumbów, żołnierz Armii Krajowej. Zginął w Powstaniu Warszawskim wraz z poetą Tadeuszem Gajcym na Starym Mieście. Swoją twórczość rozwijał od 1942. Nawiązywał do poetyki Awangardy Krakowskiej, sięgał po realia wojny i okupacji, także doświadczeń z Pawiaka (cykl liryków prozą *Okno* z 1943 r.). Napisał też więzienne opowiadanie *Pokolenie*.

75. rocznica śmierci

16 VIII 1949 zmarła **Margaret Mitchell** (ur. 8 XI 1900 r.) - amerykańska pisarka. Za swoją, wydaną w 1936 roku, powieść *Przeminęło z wiatrem* otrzymała w 1937 r. Nagrodę Pulitzera. W 2000 r. ukazała się książka *Before Scarlett*. Jest to zbiór niepublikowanych opowiadań i nowel, które Margaret Mitchell napisała między 7. a 18. rokiem życia.

70. rocznica śmierci

16 VIII 1979 zmarł **Jerzy Jurandot** (ur. 19 III 1911 r.), właśc. Jerzy Glejgewicht - polski poeta, dramaturg, satyryk i autor tekstów piosenek. Pisał dla teatrzyków literackich, takich jak Cyrulik Warszawski, Morskie Oko, Banda, Małe Qui Pro Quo i innych. Jego piosenki śpiewali m.in.: Jadwiga Andrzejewska, Chór Dana, Tadeusz Faliszewski, Stefania Górka, Toła Mankiewiczówna, Tadeusz Olsza, Ludwik Sempoliński, Zofia Terné, Aleksander Żabczyński. Pisał też dialogi filmowe, np. do filmów: *Ada! To nie wypada!*, *Manewry miłosne* czy *Pani minister tańczy*.

40. rocznica śmierci

KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
w Szczecinie

19 VIII 1909 urodził się **Jerzy Andrzejewski** (zm. 19 IV 1983) -, prozaik, publicysta, felietonista, scenarzysta, autor m.in. powieści o powojennych konfliktach politycznych *Popiół i diament* i parabolicznych opowieści *Bramy raj*.

110. rocznica urodzin

19 VIII 1974 zmarł **Aleksander Janta - Polczyński** (ur. 11 XII 1908 r.) - polski prozaik, poeta, dziennikarz, publicysta i tłumacz. Rotmistrz rezerwy i kawalerii Wojska Polskiego, kolekcjoner, bibliofil, posiadacz wielu "białych kruków". Pierwszą jego książką było *O świcie*. Wydał m.in. zbiór poezji: *Wielki Wóz* oraz reportaże : *Odkrycie Ameryki, Stolica srebrnej Magii*.

45. rocznica śmierci

21 VIII 1999 zmarł **Jerzy Harasymowicz**, Jerzy Harasymowicz - Broniuszyc (ur. 24 VII 1933 r.) - polski poeta, założyciel grup poetyckich „Muszyna” i „Barbarus”. Należał do tzw. pokolenia "Współczesności". Zadebiutował w 1953 roku, publikując wiersze i prozę poetycką w "Życiu Literackim". Publikował również na łamach m.in. "Twórczości", "Tygodnika Powszechnego" i "Dziennika Polskiego". Z poezji Jerzego Harasymowicza wywodzi się termin „kraina łagodności”, do którego w swoich piosenkach nawiązywał Wojciech Belon, a który bywał później utożsamiany z poezją śpiewaną. Zostawił po sobie ponad 40 tomów wierszy.

20. rocznica śmierci

22 VIII 1584 zmarł **Jan Kochanowski** (ur. 1530) - najwybitniejszy poeta renesansu polskiego, humanista, twórca polskiego języka literackiego, autor pierwszej polskiej tragedii renesansowej *Odprawa posłów greckich*, także autor *Pieśni*, *Trenów* i wielu innych utworów poetyckich

435. rocznica śmierci

22 VIII 1944 zmarł **Włodzimierz Pietrzak** (ur. 7 VII 1913 r.), pseud. Balk, Andrzej Ados, Juliusz Wolden – polski poeta, prozaik i krytyk literacki. Publikował w kilku pismach literackich. Był zastępcą redaktora naczelnego miesięcznika "Młoda Polska". Podczas okupacji hitlerowskiej był współredaktorem pisma "Pobudka". Był także redaktorem pisma "Nowa Polska". Uczestniczył w tworzeniu miesięcznika "Sztuka i Naród".

75. rocznica śmierci

22 VIII 1944 zmarł **Lucjan Szenwald** (ur. 13 III 1909 r.) - polski poeta i działacz komunistyczny. Debiutował w „Skamandrze” w 1925 roku wierszem *Przybierający księżyc*, był jednak członkiem innej grupy literackiej - „Kwadrygi”. Następnie był redaktorem tygodnika *Na przelaj* i dwutygodnika *Oblicze dnia*. Tłumaczył Majakowskiego i innych poetów rosyjskich. Publikował w *Czerwonym Sztandarze*. Autor m.in. tekstu powszechnie znanej, do dziś piosenki *Niech żyje wojnai* *Ballady o pierwszym batalionie*.

75. rocznica śmierci

KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
w Szczecinie

26 VIII 1914 urodził się **Julio Cortázar** (zm. 12 II 1984 r.) - argentyński pisarz, tłumacz, filozof i intelektualista, autor powieści i zbiorów opowiadań. Cortázar zdobył uznanie głównie dzięki oryginalnej technice swojego pisarstwa. Jego utwory to nowatorska, pełna humoru i fantastyki proza latynoamerykańska, ukazująca niezwykle pokłady wyobraźni i pomysłowości pisarza. Opublikował m.in.: *Gra w klasy*, *Dla wszystkich ten sam ogień*, *Powiększenie*.

105. rocznica urodzin

35. rocznica śmierci

25 VIII 1984 zmarł **Truman Capote**, właśc. Truman Streckfus Persons (ur. 30 IX 1924 r.) - pisarz amerykański. Najśłynniejsze jego powieści to: *Śniadanie u Tiffany'ego* i *Z zimną krwią*.

95. rocznica urodzin

35. rocznica śmierci

26 VIII 1979 zmarł **Mika Waltari** (ur. 19 IX 1908 r.), pseud.: Leo Arne, Kristian Korppi, Nauticus, Leo, Rainio, M. Ritvala - jeden z najpłodniejszych fińskich pisarzy: napisał co najmniej 29 powieści, 15 nowel, 6 zbiorów opowiadań lub baśni, 6 tomów poezji i 26 sztuk teatralnych, także scenariusze, słuchowiska radiowe, reportaże, tłumaczenia, setki recenzji i artykułów. Jest najbardziej znanym na świecie fińskim pisarzem. Jego utwory przetłumaczono na ponad 40 języków. W 1945 roku opublikował swą najbardziej znaną powieść historyczną *Egipcjanin Sinuhe*.

40. rocznica śmierci

26 VIII 1989 zmarła **Wanda Żółkiewska** (ur. 10 I 1912 r.) - prozaik, autorka sztuk teatralnych oraz utworów dla dzieci i młodzieży, m.in. *Ślady rysich pazurów*, *Kwiaty dla profesora*, *Sekrety Amelki*.

30. rocznica śmierci

26 VIII 1989 zmarł **Irving Stone** (ur. 14 VII 1903 r.) - pisarz amerykański, autor zbeletryzowanych biografii artystów, pisarzy i uczonych. Napisał m.in. : *Pasję życia* (biografia Vincenta van Gogha), *Żeglarza na koniu* (biografia Jacka Londona), *Miłość jest wieczna* (historia małżeństwa Abrahama Lincolna i Mary Todd), *Udrękę i ekstazę* (biografia Michała Anioła) oraz *Pasje utajone czyli życie Zygmunta Freuda*.

30. rocznica śmierci

27 VIII 1894 urodził się **Kazimierz Wierzyński** (zm. 13 II 1969 r.) - polski poeta, prozaik i eseista. Zdobywca złotego medalu w konkursie literackim IX Letnich Igrzysk Olimpijskich w Amsterdamie w 1928 roku. Stworzył m.in. : *O Bolesławie Leśmianie*, *Współczesna literatura polska na emigracji*, *Życie Chopina*, *Moja prywatna Ameryka*, a także poezje : *Wielka Niedźwiedzica*, *Pamiętnik miłości*, *Barbakan warszawski*.

125. rocznica urodzin

50. rocznica śmierci

KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
w Szczecinie

27 VIII 2009 zmarł **Siergiej Michałkow** (ur. 13 III 1913 r.) - rosyjski poeta i bajkopisarz. Był autorem wielu książek i wierszy dla dzieci, jak również twórcą tekstu hymnu ZSRR i hymnu Rosji. W latach 1970 – 1992 pełnił funkcję prezesa Stowarzyszenia Pisarzy Rosyjskiej SRR. Michałkow napisał między innymi: *Nie płacz koziołku*, *Telefon*, *Wujek Wieża*, *Małym nieposłusznym*, *Święto Nieposłuszeństwa*.

10. rocznica śmierci

28 VIII 1749 urodził się **Johann Wolfgang von Goethe** (zm. 22 III 1832 r.) - najwybitniejszy niemiecki poeta okresu romantyzmu i jeden z najbardziej znaczących w skali światowej literatury, dramaturg, prozaik, uczonek, polityk, wolnomularz. Był, obok Friedricha Schillera, czołowym przedstawicielem klasycyzmu weimarskiego. Napisał *Cierpienia młodego Wertera*, dramat *Faust*, *Egmont*, *Torquato Tasso*, *poezje Elegie Rzymskie*, czy balladę *Król Elfów*.

270. rocznica urodzin

28 VIII 1989 zmarł **Konstanty Puzyna** (ur. 13 IV 1929 r.) - polski teatrolog, edytor, eseista, publicysta i poeta. Przedstawiciel tzw. krakowskiej szkoły krytyki literackiej. Był kierownikiem literackim Teatru Wybrzeże (1953 -1954), Teatru Dramatycznego (1955-1965) i Teatru Ateneum w Warszawie. W latach 1971 - 1989 r. redaktor naczelny pisma "Dialog". Pracownik naukowy Instytutu Sztuki PAN. Przedmiotem jego fascynacji był teatr XX-wieczny, a zwłaszcza Stanisław Ignacy Witkiewicz. Opracował też edytorsko pisma teatralne Wilama Horzycy (z Lidią Kuchtówną) i Antonina Artauda (z Janem Błońskim).

90. rocznica urodzin

30. rocznica śmierci

WRZESIEŃ

1 IX 1944 zmarł **Zygmunt Batowski** (ur. 27 VII 1876 r.) - polski historyk sztuki, muzeolog. W latach 1897 - 1915 pracował w bibliotece uniwersyteckiej, był również bibliotekarzem w Fundacji hrabiego Baworowskiego we Lwowie. W latach 1919 - 1920 pełnił funkcję przewodniczącego Związku Bibliotekarzy Polskich, w latach 1920 -1923 prezesa Polskiego Związku Historyków Sztuki. Jego zainteresowania naukowe obejmowały historię sztuki barokowej i klasycystycznej, kulturę artystyczną Polski XVII-XIX wieku, sztukę sakralną oraz muzeologię. Był autorem wielu prac naukowych, część z nich ukazała się pośmiertnie. Napisał m.in. : *Marcin Kober, malarz śląski XVI wieku*, *Abraham van Westerwelt, malarz holenderski i jego prace w Polsce*, *Wizerunki Kopernika*, *Marcelo Bacciarelli*.

75. rocznica śmierci

KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
w Szczecinie

3 IX 1989 zmarł **Jan Trepczyk** (ur. 22 X 1907 r.) - jeden z najwybitniejszych poetów kaszubskich, pieśniarz, członek Zrzeszenia Regionalnego Kaszubów w Kartuzach i kręgu Zrzeszeńców oraz Zrzeszenia Kaszubsko – Pomorskiego. Ideolog kaszubski, leksykograf. Autor słownika polsko – kaszubskiego. Pedagog, współzałożyciel Muzeum Piśmiennictwa i Muzyki Kaszubsko - Pomorskiej w Wejherowie.

30. rocznica śmierci

4 IX 1809 urodził się **Juliusz Słowacki** (zm. 3 kwietnia 1849 r.) - polski poeta okresu romantyzmu, dramaturg i epistolograf. Po upadku powstania listopadowego tworzący na emigracji w Paryżu. Obok Mickiewicza i Krasińskiego zaliczany do „trójcy wieszczów”, a obok Norwida i Micińskiego uważany za największego z mistyków. Twórca filozofii genezyjskiej (pneumatycznej), epizodycznie związany także z mesjanizmem polskim. Utwory Słowackiego, zgodnie z duchem epoki i ówczesną sytuacją narodu polskiego, podejmowały istotne problemy związane z walką narodowowyzwoleńczą, z przeszłością narodu i przyczynami niewoli, ale także poruszały uniwersalne tematy egzystencjalne. Wywarł on ogromny wpływ na późniejszych poetów Młodej Polski i dwudziestolecia międzywojennego.

210. rocznica urodzin

170. rocznica śmierci

4 IX 1989 zmarł **Georges Simenon** (ur. 12 II 1903) - belgijski pisarz tworzący w języku francuskim, autor popularnych powieści kryminalnych z komisarzem Maigret m.in. *Rozterka komisarza Maigret*, które były wielokrotnie ekranizowane.

30. rocznica śmierci

7 IX 1909 urodził się **Elia Kazan** (zm. 28 IX 2003 r.), właśc. Elia Kazanjoglou - amerykański pisarz, reżyser filmowy i teatralny pochodzenia greckiego. Jeden z najlepszych reżyserów Broadwayu. Najwybitniejszym uczniem Kazana był Marlon Brando. Jednym z najbardziej znanych w Polsce filmów Kazana jest *Układ*, który nakręcił na podstawie własnej książki pod tym samym tytułem.

110. rocznica urodzin

8 IX Międzynarodowy Dzień Piśmiennictwa

8 IX Międzynarodowy Dzień Walki z Analfabetyzmem

9 IX 1939 zmarł **Józef Czechowicz** (ur. 15 III 1903 r.) - polski poeta awangardowy okresu dwudziestolecia międzywojennego. Członek i jeden z założycieli grupy poetyckiej "Reflektor", aktywny uczestnik życia literackiego Lublina, redaktor kilkunastu czasopism (przede wszystkim literackich i dziecięcych), a także pracownik Polskiego Radia, dla którego pisał słuchowiska.

80. rocznica śmierci

KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
w Szczecinie

- 10 IX 1944** zmarł **Józef Szczepański** (ur. 30 XI 1922 r.), pseud. Ziutek - polski poeta, powstaniec warszawski, żołnierz batalionu „Parasol” Armii Krajowej. Jego twórczość to kronika walk "Parasola". Pisał w czasie trwania walk powstańczych, pod wrażeniem chwili. Jest autorem piosenek *Pałacyk Michła*, *Parasola Piosenka Szturmowa* i znanego wiersza o wymowie antysowieckiej *Czerwona zaraza* (z 29 sierpnia 1944 roku, ostatni napisany przed śmiercią). Poza tym napisał wiersz *Do Rafała*, dedykowany Stanisławowi Leopoldowi Rafałowi, nauczycielowi Szarych Szeregów poległemu w obronie Starówki 25 sierpnia.
75. rocznica śmierci
- 10 IX 1974** zmarł **Melchior Wańkowicz** (ur. 10 I 1892 r.) - polski pisarz, dziennikarz, reportażysta i publicysta. Dzieła Wańkowicza nie są jednorodne. Jego prozę można podzielić na kilka rodzajów: literaturę pamiętnikarsko - wspomnieniową, często o charakterze gawędy, reportaż historyczno - geograficzny, reportaż wojenny, felietonistykę i eseistykę. Sam Wańkowicz uważał, że tworzy „literaturę faktu”, odżegnywał się od nazywania swojej twórczości beletrystyką.
45. rocznica śmierci
- 11 IX 1894** urodziła się **Maria Kownacka** (zm. 27 II 1982 r.) - polska pisarka, tłumaczka z języka rosyjskiego, autorka "Dziennika Dziecięcego", redagowanego w czasie Powstania Warszawskiego, sztuk scenicznych i słuchowisk radiowych dla dzieci. Najbardziej znane utwory dla dzieci to: *Plastusiowy pamiętnik*, *Kajtkowe przygody*, *Rogaś z Doliny Roztoki*, *Kukuryku na ręczniku*.
125. rocznica urodzin
- 12 IX 2009** zmarł **Aleksander Ziemny** (ur. 11 VI 1924 r.), właśc. Aleksander Keiner, pseud.: Ingratus, Stefan Rymarz, (Top), (zet), Ziem – polski poeta, prozaik, reportażysta, tłumacz literatury pięknej z języka angielskiego, rosyjskiego, ukraińskiego i hebrajskiego.
95. rocznica urodzin
10. rocznica śmierci
- 13 IX 1894** Urodził się **Julian Tuwim** (zm. 27 XII 1953) - polski poeta żydowskiego pochodzenia, satyryk, autor tekstów kabaretowych, tekstów znanych piosenek, jeden z najpopularniejszych poetów dwudziestolecia międzywojennego, czołowy przedstawiciel grupy poetyckiej „Skamander”, autor m.in. *Kwiatów polskich*.
125. rocznica urodzin
- 15 IX 1789** urodził się **James Fenimore Cooper** (zm. 14 IX 1851 r.) - amerykański powieściopisarz, piewca pionierskiego osadnictwa i walk o niepodległość Ameryki.
230. rocznica urodzin

KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
w Szczecinie

- 16 IX 1874** Zmarł **Maksymilian Gierymski** (ur. 9 X 1846) - malarz, jeden z najwybitniejszych malarzy polskich przełomu romantyzmu i realizmu, inicjator nowoczesnego malarstwa pejzażowego w Polsce, twórca m.in. *Drogi w nocy*.
145. rocznica śmierci
- 18 IX 1939** zmarł **Stanisław Ignacy Witkiewicz** (ur. 24 II 1885 r.) herbu Nieczuja, pseud. Witkacy - polski malarz, fotografik, pisarz, dramaturg i filozof. Był synem znanego malarza, krytyka i prozaika - Stanisława Witkiewicza. Witkacy (pseudonim utworzył, łącząc nazwisko z drugim imieniem, dla odróżnienia od sławnego ojca) już od dziecka przejawiał nieprzeciętne zdolności artystyczne. Uczył się pod kierunkiem ojca. W wieku ośmiu lat pisał pierwsze utwory dramatyczne. Był autorem koncepcji Czystej Formy.
80. rocznica śmierci
- 18 IX 2009** zmarła **Barbara Skarga** (ur. 25 X 1919 r.) - profesor filozofii i członek Polskiej Akademii Nauk. Dama Orderu Orła Białego. Autorka książek, m.in.: *Narodziny pozytywizmu polskiego 1831-1864*, *Granice historyczności*, *Tercet metafizyczny*.
100. rocznica urodzin
10. rocznica śmierci
- 20 IX 1939** zmarł **Tadeusz Dołęga - Mostowicz** (ur. 10 VIII 1898 r.) - polski pisarz, prozaik, scenarzysta. Po wojnie większość jego utworów, z wyjątkiem *Kariery Nikodema Dyzmy*, *Znachora* i *Profesora Wilczura*, objęta była cenzurą w Polsce i podlegała natychmiastowemu wycofaniu z bibliotek. Już przed wojną znaczna część jego powieści doczekała się adaptacji filmowych, m.in.: *Prokurator Alicja Horn* (1933), *Znachor* (1937), *Profesor Wilczur* (1938), *Ostatnia brygada* (1938), *Doktor Murek* (1939), *Trzy serca* (1939) oraz *Złota maska*.
80. rocznica śmierci
- 23 IX 1939** zmarł **Sigmund Freud** (ur. 6 V 1856 r.) - austriacki lekarz neurolog i psychiatra, twórca psychoanalizy. Napisał m.in. książki : *Psychopatologia życia codziennego*, *Trzy rozprawy z teorii seksualnej*, *Wstęp do psychoanalizy*, *Kultura jako źródło cierpień*.
80. rocznica śmierci
- 23 IX 1994** zmarł **Zbigniew Nienacki** (ur. 1 I 1929 r.), właśc. Zbigniew Tomasz Nowicki , polski pisarz i dziennikarz. Zadebiutował w wieku 17 lat. Największą sławę przyniosła mu seria powieści dla młodzieży o przygodach Pana Samochodzika, muzealnika - detektywa. Opinię pisarza kontrowersyjnego i niestroniącego od erotyki zawdzięcza powieściom dla dorosłych, m.in.: *Raz w roku w Skirolawkach* oraz powieści historycznej *Dagome iudex*.
25. rocznica śmierci

KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
w Szczecinie

- 24 IX 2004** zmarła **Françoise Sagan** (ur. 21 VI 1935 r.), właśc. Françoise Quoirez - pisarka francuska, uznawana za jedną z największych postaci francuskiej literatury powojennej. Jej dorobek literacki liczy ponad 40 powieści i sztuk teatralnych.
15. rocznica śmierci
- 29 IX 1984** zmarł **Jerzy Ryszard Wasowski** (ur. 31 V 1913 r) - polski dziennikarz radiowy, kompozytor i reżyser. W 1949 roku wraz z Jeremim Przyborą stworzył radiowy teatrzyk Eterek. W roku 1958 ci sami dwaj twórcy stworzyli telewizyjny Kabaret Starszych Panów, dla którego Wasowski skomponował dziesiątki popularnych piosenek. Komponował również piosenki estradowe, komedie muzyczne. W sumie stworzył ok. 700 piosenek, w tym ok. 100 dla dzieci, ok. 150 ilustracji muzycznych do słuchowisk radiowych, widowisk telewizyjnych, filmów animowanych i fabularnych, sztuk teatralnych.
35. rocznica śmierci
- 29 IX 1804** urodził się **Michał Czajkowski**, **Sadyk Pasza** herbu Jastrzębiec (zm. 4 I 1886 r.) - polski patriota, działacz niepodległościowy oraz pisarz i poeta. Uczestnik powstania listopadowego, po którego upadku wyemigrował z kraju. Od 1841 w służbie u tureckiego sułtana, założył w Turcji polską wieś Adampol. Był autorem romantycznych powieści historycznych. Zaliczany do szkoły ukraińskiej polskiego romantyzmu.
215. rocznica urodzin
- 30 IX 1924** urodził się **Truman Capote** (zm. 25 VIII 1984 r.), właśc. Truman Streckfus Persons – amerykański powieściopisarz, scenarzysta, dramaturg, twórca powieści z gatunku literatury faktu, przyciągający uwagę gawędziarz, i podróżnik. Truman Capote był jedną z najbardziej interesujących osobowości swoich czasów. W roku 1943 wydał zbiór nowel *Zatrzaśnij ostatnie drzwi*. Pierwszą powieścią z prawdziwego zdarzenia była *Letnia przeprawa* z tego samego roku. Kamieniem milowym okazała się powieść *Śniadanie u Tiffany'ego* z 1958 roku. Przyniosła mu ona największą popularność. Na jej podstawie nakręcono kultowy już film z Audrey Hepburn w roli głównej.
95. rocznica urodzin
35. rocznica śmierci
- 30 IX 1984** zmarła **Anna Świrszczyńska** (ur. 7 II 1909 r.) - polska poetka, dramatopisarka, prozaiczka i autorka wielu utworów dla dzieci i młodzieży. Debiutowała w 1930 roku na łamach tygodnika „Bluszcz”. Pisała utwory dla dzieci, sztuki dla dorosłych, libretto do opery *Hagith* Karola Szymanowskiego. Wydała 10 tomów wierszy. Opublikowała wiele zbiorów poezji. Pośmiertnie wydano: *Cierpienie i radość*. Stworzyła dramaty oraz liczne utwory dla dzieci i młodzieży.
110. rocznica urodzin
35. rocznica śmierci

KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
w Szczecinie

30 IX 2004 zmarł **Zygmunt Kałużyński** (ur. 11 XII 1918 r.) - polski krytyk filmowy, popularyzator historii kina, wieloletni publicysta tygodnika „*Polityka*”, erudyta, dziennikarz i eseista, popularna osobowość telewizyjna. Dużą popularność przyniósł mu telewizyjny cykl w TVP 2 *Perły z lamusa*.

15. rocznica śmierci

PAŹDZIERNIK

1 X 1989 zmarła **Stanisława Fleszarowa-Muskat** (ur. 21 I 1919 r.) - polska powieściopisarka, poetka, publicystka i dramaturg. Dziennikarka „Dziennika Bałtyckiego”, inspektor kulturalno - oświatowy Czytelnika, kierownik literacki Teatru Wybrzeże i Estrady. Za swój debiut uznawana wydany w 1948 roku poemat historyczny *Sen o morskiej potędze*. Dorobek twórczy Stanisławy Fleszarowej - Muskat jest bardzo bogaty i różnorodny, zważywszy, że była autorką ponad 700 różnych utworów.

30. rocznica śmierci

1 X 1684 zmarł **Pierre Corneille** (6 VI 1606 r.) - francuski poeta i dramatopisarz, twórca tragedii klasycystycznej. Autor tragikomedii *Cyd*, która przyniosła mu dużą popularność. Członek Akademii Francuskiej.

335. rocznica śmierci

2 X 2009 zmarł **Marek Edelman** (data i miejsce urodzin nieznane, przyjęto I 1922 lub 1 I 1919 r.) - polski działacz polityczny i społeczny żydowskiego pochodzenia, lekarz kardiolog, jeden z przywódców powstania w getcie warszawskim. Autor książek: *Getto walczy. Udział Bundu w obronie getta warszawskiego*, *Zawał serca: z doświadczeń Oddziału Intensywnej Terapii Szpitala im. Dr M. Pirogowa w Łodzi, I była miłość w getcie*, a także ok. 40 artykułów naukowych. Jego dzieje spisała Hanna Krall w opartej na wywiadzie z nim książce *Zdążyć przed Panem Bogiem*.

10. rocznica śmierci

2 X 1914 urodził się **Jan Nowak-Jeziorański** (20 I 2005 r.) - polski polityk i dziennikarz, politolog, działacz społeczny, dziennikarz i podporucznik rezerwy Wojska Polskiego, kurier i emisariusz Komendy Głównej AK i Rządu RP w Londynie. Dyrektor Rozgłośni Polskiej Radia Wolna Europa.

105. rocznica urodzin

KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
w Szczecinie

- 2 X 1904** urodził się **Graham Greene** (zm. 3 IV 1991 r.) - angielski powieściopisarz i dramaturg. Autor powieści psychologicznych, często z sensacyjną akcją wykorzystywaną dla ukazania problematyki etyczno- religijnej. Zaliczany jest do twórców o światopoglądzie katolickim. Pracował także jako dziennikarz i krytyk.
115. rocznica urodzin
- 4 X 1969** zmarł **Jerzy Stempowski** (ur. 1893 r.), pseud. Paweł Hostowiec - polski eseista, krytyk literacki i wolnomularz. Współpracę z paryską „Kulturą” nawiązał w 1946 roku i w latach 1954 – 1969 publikował w niej kolumnę *Pamiętnik niespiesznego przechodnia*. Napisał m.in. : *Europa w 1938-1939, Dziennik podróży do Austrii i Niemiec, Ziemia berneńska, Eseje dla Kassandry*.
50. rocznica śmierci
- 4 X 1669** zmarł **Rembrandt** (ur. 15 VII 1606), właśc. Rembrandt Harmensz van Rijn - holenderski malarz, grafik i rysownik, jeden z najwybitniejszych, najbardziej wszechstronnych i płodnych twórców w dziejach sztuki, autor cyklu *Autoportretów*, scen mitycznych i biblijnych m.in. *Andromedy*.
350. rocznica śmierci
- 5 X 2009** zmarła **Mira Jaworzakowa** (ur. 1917 r.) - polska pisarka, autorka książek dla dzieci i młodzieży oraz opowiadań historycznych. Jej utwory dla najmłodszych ukazywały się w ramach serii „Poczytaj mi mamó”. Do najbardziej znanych utworów należą: *Jacek, Wacek i Pankracek, Oto jest Kasia i Majka z Siwego Brzegu*.
10. rocznica śmierci
- Między 8 IX a 5 X 1569** zmarł **Mikołaj Rej**, pseud. Ambroży Korczbok Rożek. (ur. 4 II 1505), zaliczany do największych polskich pisarzy epoki renesansu, zwany „ojcem literatury polskiej”, autor dzieł o tematyce politycznej i obyczajowej m.in. *Krótkiej rozprawy między trzema osobami: Panem, Wójtem i Plebanem*.
450. rocznica śmierci
- 6 X 1889** urodziła się **Maria Dąbrowska** (zm. 19 V 1965) - powieściopisarka i publicystka, tłumaczka. Jedna z ważniejszych polskich powieściopisarek XX w., czołowa przedstawicielka realistycznej prozy społeczno- obyczajowej i psychologicznej. Autorka m.in. tetralogii powieściowej *Noce i dnie*.
130. rocznica urodzin
- 7 X 1979** zmarł **Jerzy Petersburski** (ur. 1895 r.) -kompozytor muzyki popularnej, także do wielu znanych przebojów, takich jak: *To ostatnia niedziela czy Tango milonga (Donna Clara)*.
40. rocznica śmierci

KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
w Szczecinie

8 X 1929 zmarł **Jacek Malczewski** herbu Tarnawa (ur. 15 VII 1854 r.) - malarz, jeden z głównych przedstawicieli symbolizmu przełomu XIX i XX w., czołowy przedstawiciel Młodej Polski, profesor krakowskiej ASP, autor m.in. cyklu autoportretów i *Autoportretu z hiacyntem*.

165. rocznica urodzin

90. rocznica śmierci

8 X 1974 zmarł **Marian Falski** (ur. 7 XII 1881 r.) - polski pedagog i działacz oświatowy. Specjalista w dziedzinie ustroju i organizacji szkolnictwa, autor najpopularniejszego polskiego elementarza – *Elementarza Falskiego*.

45. rocznica śmierci

10 X 2004 zmarł **Christopher Reeve** (ur. 1952 r.) - amerykański aktor, producent filmowy, reżyser, scenarzysta i pisarz. 27 maja 1995 w wyniku upadku aktor skrzył kark i doznał paraliżu. Po wypadku zaangażował się w politykę. Stał się głośnym rzecznikiem ludzi niepełnosprawnych. Zgodził się testować na sobie nowe metody terapii. Międzynarodowy rozgłos przyniosła mu kreacja Supermana w filmie *Superman*, za którą otrzymał nagrodę Brytyjskiej Akademii Sztuk Filmowych i Telewizyjnych.

15. rocznica śmierci

14 X Dzień Edukacji Narodowej

14 X 1864 urodził się **Stefan Żeromski** (zm. 20 XI 1925), pseud. Maurycy Zych, Józef Katerla - pisarz i publicysta, nowelista, społecznik i moralista, autor m.in. powieści *Przedwiośnie*, *Ludzie bezdomni*.

155. rocznica urodzin

15 X 1814 urodził się **Michaił Jurjewicz Lermontow** (zm. 27 VII 1841) - rosyjski poeta, dramatopisarz i prozaik, jeden z najwybitniejszych rosyjskich twórców XIX w., przedstawiciel romantyzmu rosyjskiego, autor m.in. *Śmierci poety*.

205. rocznica urodzin

15 X 1964 zmarł **Cole Porter** (ur. 1891 r.) , jeden z największych kompozytorów amerykańskich, twórca musicali, zarówno filmowych, jak i wystawianych na Broadwayu. Najstynniejszy z nich to *Kiss me, Kate!* W 1934 roku odbyła się premiera *Anything Goes*, musicalu uważanego za największe osiągnięcie muzyczne lat 30.

55. rocznica śmierci

KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
w Szczecinie

16 X 1854 urodził się **Oscar Wilde** (zm. 30 XI 1900) - angielski poeta, prozaik, eseista, dramatopisarz pochodzenia irlandzkiego. Przedstawiciel modernistycznego estetyzmu, reprezentant skrajnego hedonizmu i amoralizmu, autor m.in. *Portretu Doriana Graya*.

165. rocznica urodzin

17 IX 1944 zmarł **Zenon Przesmycki** (ur. 1861 r.), pseud. Miriam, Jan Żagiel – polski poeta, tłumacz, krytyk literacki i artystyczny okresu Młodej Polski, przedstawiciel parnasizmu. W latach 1887 - 1888 redaktor warszawskiego „Życia”. Członek Polskiej Akademii Literatury, tłumacz poezji, popularyzator twórczości Norwida. Autor m.in. zbioru poezji *Z czary młodości*. Tłumaczył. wiersze Rimbauda, Poego, Mallarmégo, dramaty Maeterlincka.

75. rocznica śmierci

19 X 1984 zmarł **Jerzy Popiełuszko** (ur. 1947 r.), wcześniej Alfons Popiełuszko – polski prezbiter rzymskokatolicki, kapelan warszawskiej Solidarności, zamordowany przez funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa, błogosławiony Kościoła katolickiego.

35. rocznica śmierci

19 X 1899 urodził się **Miguel Ángel Asturias** (zm. 9 VI 1974) - gwatemalski pisarz i poeta, przedstawiciel realizmu magicznego, autor powieści głęboko osadzonych w kulturze Majów, m.in. zbioru opowiadań *Ludzie z kukurydzy*, laureat Nagrody Nobla w dziedzinie literatury w 1967 r.

120. rocznica urodzin

45. rocznica śmierci

20 X 1854 urodził się **Arthur Rimbaud** (zm. 10 XI 1891 r.) - francuski poeta, jeden z głównych przedstawicieli symbolizmu, uznany za prekursora poezji awangardowej.

165. rocznica urodzin

21 X 1969 zmarł **Wacław Franciszek Sierpiński** (ur. 1882 r.) – polski matematyk, jeden z twórców warszawskiej szkoły matematycznej. Pozostawił olbrzymi dorobek naukowy, obejmujący, poza wieloma książkami, 724 prace i komunikaty, 113 artykułów i 13 skryptów. Dotyczyły one teorii liczb, analizy matematycznej, ogólnej i opisowej teorii mnogości, topologii mnogościowej, teorii miary i kategorii oraz teorii funkcji zmiennej rzeczywistej.

50. rocznica śmierci

KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
w Szczecinie

21 X 1929 urodziła się **Ursula K. Le Guin** (zm. 22 I 2018r.) - amerykańska pisarka jedna z najważniejszych przedstawicielek nurtu science fiction i fantasy (cykl *Ziemiomorze i Ekumena*). Wielokrotnie wyróżniana nagrodami Hugo i Nebula.
90. rocznica urodzin

22 X 2009 zmarł **Maciej Rybiński** (ur. 1945 r.) – polski dziennikarz, publicysta, felietonista, komentator polityczny, ekonomiczny i społeczny, satyryk, scenarzysta i pisarz. W zawodzie debiutował jako dziennikarz sportowy w tygodniku "Sportowiec". Później został felietonistą tygodnika studenckiego „itd”. Był jednym ze scenarzystów serialu *Alternatywy 4*, a także współautorem wielu kryminałów. Występował w Kabarecie pod Egidą.
10. rocznica śmierci

22 X 1919 urodziła się **Doris Lessing** (zm. 17 XI 2013)- pisarka brytyjska, autorka powieści psychologiczno- obyczajowych o tematyce afrykańskiej, poruszających problem kolonializmu i rasizmu m.in. *Piąte dziecko*. Laureatka Literackiej Nagrody Nobla w 2007 r.
100. rocznica urodzin

23 X Światowy Dzień Informacji

23 X 1949 zmarł **Stanisław Barabasz** (ur. 1857 r.) – architekt, malarz, nestor polskiego narciarstwa, pedagog i myśliwy, autor wielu artykułów o tematyce łowieckiej. W 1894 roku pojawił się w Zakopanem z nartami, dając początek zakopiańskiemu narciarstwu. W latach 1901–1922 był kierownikiem Szkoły Przemysłu Drzewnego w Zakopanem, gdzie wprowadzał podhalańskie motywy zdobnicze w meblarstwie. W 1907 roku wraz z Mieczysławem Karłowiczem i Mariuszem Zaruskim założył drugi w Polsce klub narciarski – Zakopiański Oddział Narciarzy Towarzystwa Tatrzańskiego. Przyczynił się także do powstania Tatrzańskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego w 1909 roku.
70. rocznica śmierci

24 X 1989 zmarł **Jerzy Kukuczka** (ur. 1948 r.) – polski alpinista i himalaista. Jako drugi człowiek na Ziemi zdobył Koronę Himalajów i Karakorum – wszystkie 14 szczytów o wysokości ponad 8 tysięcy metrów. Uznawany jest za jednego z najwybitniejszych himalaistów XX wieku. Zginął na wysokości 8300 metrów podczas wejścia na Lhotse, nową drogą przez słynną, niezdobytą wówczas, południową ścianę.
30. rocznica śmierci

KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
w Szczecinie

26 X 1929 urodziła się **Wanda Chotomska** (zm. 2 VIII 2017), polska pisarka, autorka wierszy i opowiadań dla dzieci i młodzieży, autorka cyklu programów telewizyjnych dla dzieci *Jacek i Agatka*.

90. rocznica urodzin

28 X 1984 zmarła **Maria Skibniewska** (ur. 3 V 1904 r.) – polska tłumaczka, głównie anglojęzycznej i francuskojęzycznej literatury pięknej. Przełożyła na polski około stu książek, m.in. utwory Jeana Geneta, Grahama Greene'a, Henry'ego Jamesa, Thomasa Wolfe'a, Bruce'a Marshalla, Williama Saroyana, J. R. R. Tolkiena, Johna Updike'a i Patricka White'a. Jest autorką pierwszych polskich przekładów dzieł J. R. R. Tolkiena: *Hobbita* (wyd. 1960), *Władcy Pierścieni* (wyd. 1961-1963) i *Silmarillionu* (wyd. 1983, jednak ten przekład nie został przez nią w pełni ukończony). W sprawie tłumaczenia *Władcy Pierścieni* konsultowała się z Tolkienem (listowny kontakt w 1959). Jej przekład uznawany jest zazwyczaj za „kanoniczny” i był podstawą polskiego tłumaczenia filmu *Władca Pierścieni* w reżyserii Petera Jacksona.

115. rocznica urodzin

35. rocznica śmierci

29 X 1924 urodził się **Zbigniew Herbert** (zm. 1998 r.) - polski poeta i pisarz, dramaturg, autor słuchowisk; kawaler Orderu Orła Białego. Twórca słynnego cyklu poetyckiego *Pan Cogito*. Jego debiut książkowy to tom wierszy *Struna światła*. Laureat ponad dwudziestu nagród literackich. Jego wiersze były tłumaczone na wiele języków obcych.

95. rocznica urodzin

LISTOPAD

2 XI 1879 urodził się **Walery Sławek** (zm. 3 IV 1939 r.), pseud. Gustaw, Soplica – polityk okresu II Rzeczypospolitej, trzykrotny premier Polski, marszałek Sejmu, wolnomularz. Jeden z najbliższych współpracowników Józefa Piłsudskiego, lider obozu sanacyjnego, jeden z głównych twórców założeń konstytucji kwietniowej.

140. rocznica urodzin

80. rocznica śmierci

2 XI 1944 zmarł **Karol Irzykowski** (ur. 23 I 1873 r.) - polski krytyk literacki i filmowy, poeta, prozaik, dramaturg, teoretyk filmu, tłumacz, szachista. *Pisma zebrane* Irzykowskiego, wydane pod redakcją Andrzeja Lama, liczą 19 tomów i ukazywały się w latach 1976 - 2001.

75. rocznica śmierci

KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
w Szczecinie

- 3 XI 1954** zmarł **Henri Matisse** (ur. 31 XII 1869 r.) - francuski malarz uważany za najsłynniejszego fowistę. Początkowo tworzył pod wpływem impresjonistów oraz sztuki japońskiej. Wykształcił wkrótce własny styl. Sławę osiągnął już za życia. Matisse wypełniał swoje płótna plamami żywych, świetlistych, zwykle silnie kontrastowych barw, które częstokroć, w trosce o czytelność obrazu, obwodził delikatnym konturem. Był rywalem Pabla Picassa.
150. rocznica urodzin
65. rocznica śmierci
- 5 XI 2004** zmarł **Jerzy Duda-Gracz** (ur. 20 III 1941 r.) - polski malarz, rysownik, scenograf, pedagog. Głównym tematem jego prac olejnych, a także akwarel, temper i grafik, były sceny rodzajowe i pejzaże. Ukazując polską rzeczywistość w krzywym zwierciadle zyskał sobie miano kpiarza i szydery, demaskatora polskich przywar. Obrazy Dudy Gracza były przepełnione groteską, ironią ale i nostalgią oraz tragizmem. Namalował ich niemal 3000.
15. rocznica śmierci
- 6 XI 1944** zmarła **Maria Rodziewiczówna** (ur. 2 II 1864 r.) - nowelistka, pozytywistyczna i powieściopisarka, autorka popularnych powieści obyczajowych z życia ziemiaństwa polskiego na kresach, m.in. *Między ustami a brzegiem pucharu*.
75. rocznica śmierci
155. rocznica urodzin
- 6 XI 2009** zmarł **Nikos Chadzinikolau** (ur. 1 X 1935 r.) - polski pisarz greckiego pochodzenia. Poeta, prozaik, autor tekstów piosenek, tłumacz literatury nowogreckiej i klasycznej na język polski oraz polskiej na język grecki. Opublikował ponad 100 książek. Przetłumaczył utwory ponad 500 autorów greckich na język polski oraz dzieła 130 polskich autorów na język grecki.
10. rocznica śmierci
- 7 XI 1849** urodził się **Józef Chełmoński** herbu Nałęcz (zm. 6 IV 1914 r.) - polski malarz. Był jednym z reprezentantów realizmu w malarstwie. Malował sceny rodzajowe, ukazując z dużym autentyzmem życie wsi polskiej i ukraińskiej oraz sceny myśliwskie. W realistycznych, nastrojowych pejzażach z wielką wrażliwością odtwarzał koloryt przyrody.
170. rocznica urodzin
105. rocznica śmierci
- 8 XI 1674** zmarł **John Milton** (ur. 9 XII 1608 r.) - angielski poeta i myśliciel, działacz społeczny, propagator idei purytańskich i demokratyzacji Kościoła, autor utworów o tematyce religijno-filozoficznej m.in. *Raju utraconego*.
340. rocznica śmierci

KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
w Szczecinie

10 XI 1909 urodził się **Paweł Jasienica** (zm. 19 VIII 1970 r.), właśc. Leon Lech Beynar - pisarz historyczny, publicysta, autor cyklu esejów historycznych m.in. *Polska Piastów, Polska Jagiellonów*.

110. rocznica urodzin

10 XI 1759 urodził się **Friedrich Schiller** (zm. 9 V 1805r.) - niemiecki poeta i dramaturg, teoretyk teatru, jeden z najwybitniejszych przedstawicieli literatury niemieckiej okresu romantyzmu, autor dramatów m.in. *Maria Stuart*, poematów i wierszy m.in. *Rękawiczka, Oda do radości*.

260. rocznica urodzin

11 XI Narodowe Święto Niepodległości

11 XI 1989 zmarł **Józef Szaflarski** (ur. 21 XI 1908 r.) - geograf polski, zajmował się głównie kartografią, hydrologią i historią odkryć geograficznych. W 1955 roku napisał *Zarys kartografii*, a w 1968 *Poznanie Czarnego lądu*. Zastąpił badaniami Tatr i Podtatrza.

30. rocznica śmierci

18 XI 1964 zmarł **Jan Stanisław Bystron** (ur. 20 X 1892 r.) - etnograf i socjolog. W swych badaniach koncentrował się na kulturze polskiej, folklorze i twórczości ludowej. Zajmował się koncepcjami socjologii polskiej do początków XX wieku. Jako pierwszy w Polsce uznał komizm za zjawisko socjologiczne. Autor m.in.: *O istocie życia społecznego, Socjologia wychowania, Socjologia. Wstęp informacyjny i bibliograficzny, Nazwiska Polskie, Księga imion w Polsce używanych*.

55. rocznica śmierci

18 XI 2009 zmarła **Anna Kołyszko** (ur. 10 III 1953 r.) - polska tłumaczka literatury pięknej z języka angielskiego. Tłumaczenia utworów literackich publikowała m.in. w czasopiśmie: "Literatura na Świecie", "ITD", "Szpilki", "Słowo Powszechne", "Obscura", "Dialog", "Puls", "Playboy" "NaGłos", "Przekrój", "Zeszyty Literackie", "Gazeta Wyborcza", "Nowe Książki".

10. rocznica śmierci

21 XI 1694 urodził się **Voltaire**, właśc. Francois-Marie Arouet (zm. 30 V 1778 r.) - francuski pisarz, filozof, historyk, publicysta. Jeden z czołowych przedstawicieli oświecenia w Europie, autor satyr, powieści, dramatów, m.in. dzieła *Kandyd, czyli optymizm*.

325. rocznica urodzin

KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
w Szczecinie

- 23 XI 2009** zmarł **Krzysztof Michałek** (ur. 31 VIII 1955 r.) - amerykańista, historyk dziejów najnowszych, znawca historii Stanów Zjednoczonych, komentator wydarzeń, autor licznych publikacji. Autor i współautor m.in. : *Encyklopedii historii Stanów Zjednoczonych Ameryki, Mocarstwo. Historia Stanów Zjednoczonych Ameryki 1945 - 1992, Amerykańskie stulecie. Historia Stanów Zjednoczonych Ameryki 1900-2001.*
10. rocznica śmierci
- 24 XI 1929** zmarł **Georges Clemenceau** (ur. 28 IX 1841 r.) - francuski pisarz, lekarz i polityk. Od 1902 roku senator, a następnie Minister Spraw Wewnętrznych i Premier Francji w latach 1906-1909 oraz 1917-1920. Zaprzysięgły wróg Niemiec. W 1907 roku doprowadził do trójporozumienia Rosji, Wielkiej Brytanii oraz Francji. Współtwórca Traktatu Wersalskiego po zakończeniu I wojny światowej.
90. rocznica śmierci
- 26 XI 1909** urodził się **Eugène Ionesco** (zm. 28 III 1994 r.), właśc. Eugen Ionescu - francuski dramaturg rumuńskiego pochodzenia. Był współtwórcą teatru absurdu. Należał do tzw. awangardy paryskiej. Nagradzany licznymi orderami i zaszczytami, aktywnie uczestniczył w życiu kulturalnym Francji i Europy. Brał udział w konferencjach naukowych oraz festiwalach. Aktywnie działał w obronie praw człowieka.
110. rocznica urodzin
25. rocznica śmierci
- 29 XI 1924** urodził się **Zbigniew Herbert** (zm. 28 VII 1998 r.) - poeta, eseista, dramaturg, tłumacz, żołnierz AK, autor wierszy o tematyce antycznej i chrześcijańskiej. W latach 80. sztandarowy poeta polskiej opozycji, twórca m.in. słynnego cyklu poetyckiego *Pan Cogito*.
95. rocznica urodzin
- 29 XI 1924** zmarł **Giacomo Puccini** (ur. 22 XII 1858 r.) - włoski kompozytor muzyki operowej. Światowy sukces przyniosła mu *Cyganeria*. Z późniejszych dzieł największą popularnością cieszą się: *Madame Butterfly*, *Tosca* i niedokończona *Turandot*. Jego twórczość łączy w sobie tradycje muzyki włoskiej i zdobycze opery niemieckiej.
95. rocznica śmierci
- 30 XI 1874** urodziła się **Lucy Maud Montgomery** (zm. 24 IV 1942 r.) - powieściopisarka kanadyjska, autorka serii: *Ania z Zielonego Wzgórza*, *Emilka ze Srebrnego Nowiu* oraz *Błękitnego Zamku*.
145. rocznica urodzin

KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
w Szczecinie

GRUDZIEŃ

3 XII 1919 zmarł **Auguste Renoir** (ur. 25 II 1841) - francuski malarz, współtwórca i jeden z najwybitniejszych przedstawicieli impresjonizmu, twórca kompozycji rodzajowych i portretów.

100. rocznica śmierci

3 XII 1894 zmarł **Robert Louis Stevenson** (ur. 13 XI 1850) - pisarz angielski, autor zbioru wierszy dla dzieci *Czarodziejski ogród wierszy*, powieści podróżniczo-przygodowych, m.in. *Wyspa skarbów*, *Porwany za młodu*, *Czarna strzała* oraz sensacyjnych np. *Doktor Jekyll i pan Hyde*.

125. rocznica śmierci

5 XII 1914 urodził się **Hans Hellmut Kirst** (zm. 23 II 1989 r.) - pisarz niemiecki, autor ponad 50 książek i krytyk filmowy. Pierwszą wydaną przez niego książką była powieść *Nazywaliśmy go Galgenstrick*, którą przetłumaczono na siedem języków. Prawdziwą sławę i uznanie na świecie przyniósł mu jednak wydany w 1954 pierwszy tom trylogii *08/15*. Dzięki niej Kirst awansował do miana najbardziej poczytnego autora powojennych Niemiec.

105. rocznica urodzin

30. rocznica śmierci

11 XII 1994 zmarł **Stanisław Maczek** (ur. 31 III 1892 r.) - generał broni Wojska Polskiego, honorowy obywatel Holandii. Kawaler Orderu Orła Białego.

25. rocznica śmierci

13 XII 1914 urodził się **Alan Bullock** (zm. 2 II 2004 r.) - historyk brytyjski. Jego najśłynniejszym dziełem była zaliczana do klasyki historiografii książka *Hitler. Studium tyranii*. Książka ta została przetłumaczona na język polski i była w Polsce parokrotnie wznawiana.

105. rocznica urodzin

15. rocznica śmierci

12 XII 1999 zmarł **Joseph Heller** (ur. 1 V 1923 r.) - pisarz amerykański, który zyskał sławę dzięki powieści *Paragraf 22*. Heller jest też autorem wielu nowel i artykułów.

20. rocznica śmierci

KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
w Szczecinie

- 15 XII 1944** zmarł **Glenn Miller** (ur. 1 III 1904 r.), właśc. Anton Glenn Miller - amerykański puzonista, aranżer i lider big bandu. Początkowo grał na puzonie w różnych orkiestrach jazzowych, potem zaczął aranżować i sprzedawać swoje aranżacje. Razem z orkiestrą wziął udział w dwu filmach: *Serenada w Dolinie Słońca* i *Żony orkiestry*, które bardzo przyczyniły się do popularyzacji jazzu w Europie.
115. rocznica urodzin
75. rocznica śmierci
- 15 XII 2004** zmarł **Józef Waczków** (ur. 1 III 1933 r.) - tłumacz, poeta. Napisał książkę *O sztuce przekładu*. Był redaktorem miesięcznika "Literatura na świecie". Przekładał z języków : czeskiego, portugalskiego, słowackiego, francuskiego, rosyjskiego.
15. rocznica śmierci
- 16 XII 1859** zmarł **Wilhelm Grimm** (ur. 24 II 1786) - niemiecki historyk literatury, zbieracz baśni i podań ludowych, wspólnie z bratem Jacobem zebrali i wydali baśnie dla dzieci tłumaczone na wiele języków. Najślawniejsze z nich to, m.in. *Kopciuszek*, *Czerwony Kapturek*, *Królowna Śnieżka*, *Tomcio Paluszek*.
160. rocznica śmierci
- 17 XII 1954** zmarła **Zofia Nałkowska** (ur. 10 XI 1884) - pisarka, publicystka, autorka opowiadań, dramatów i dzienników, czołowa przedstawicielka realistycznej prozy psychologicznej i społeczno- moralnej (m.in. powieść *Granica*).
65. rocznica śmierci
135. rocznica urodzin
- 18 XII 1994** zmarła **Jadwiga Korczakowska** (ur. 6 II 1906) - poetka, prozaik, autorka słuchowisk radiowych, piosenek, scenariuszy filmowych, sztuk scenicznych oraz powieści dla dzieci i młodzieży, m.in.: *Pałac pod gruszą*, *Buteczka*, *Spotkanie nad morzem*, *Żuczek i Marsjanie*, *Czaruszkowo*, *Smyk*.
25. rocznica śmierci
- 21 XII 1874** urodził się **Tadeusz Żeleński** (zm. 3 VII 1941), pseud. Boy - satyryk i publicysta młodopolski, tłumacz, krytyk teatralny i literacki. Z zawodu był lekarzem. Był mężem Zofii Pareńskiej, będącej pierwowzorem Zosi z *Wesela* Stanisława Wyspiańskiego, autor m.in. *Piekła kobiet*, wraz z grupą profesorów lwowskich zamordowany przez hitlerowców.
145. rocznica urodzin
- 22 XII 1989** zmarł **Samuel Beckett** (ur. 13 IV 1906 r.) - irlandzki dramaturg, prozaik i eseista, tworzący początkowo w języku angielskim, a od 1945 roku we francuskim. Jeden z twórców teatru absurdu. Jego powieści są pozbawione tradycyjnej narracji. Beckett swoje dzieła tłumaczył z angielskiego na francuski i odwrotnie. Tłumaczenia te były jednak dość swobodne, w związku z czym różne wersje językowe zawierają pewne różnice. Oprócz sztuk teatralnych stworzył słuchowiska radiowe, spektakle

KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
w Szczecinie

telewizyjne, a nawet scenariusz filmowy. Niektóre sztuki reżyserował samodzielnie. Laureat Literackiej Nagrody Nobla w roku 1969.

30. rocznica śmierci

24 XII 1999 zmarł **Tomasz Beksiński** (ur. 26 XI 1958 r.) - polski dziennikarz muzyczny, prezenter radiowy, tłumacz z języka angielskiego. Radiowego rzemiosła uczył się od Piotra Kaczkowskiego, Jerzego Kordowicza i Korneliusza Pacudy. Jako tłumacz przetłumaczył m.in. wszystkie ówczesne filmy o Jamesie Bondzie, Harrym Callahanie i niemal całą twórczość filmową i telewizyjną grupy Monty Pythona, których był gorącym miłośnikiem, oraz kilkadziesiąt innych filmów, m. in.: *Milczenie Owiec*, *Dzikość serca*, *Rój*, *Czas Apokalipsy*, *Ptasiek*, *Zabójcza broń*, *Smętarz dla zwierzaków*. Tłumaczył również teksty piosenek takich zespołów jak np.: The Cure, Genesis, Marillion, Iron Maiden, King Crimson, Pink Floyd, The Doors, Joy Division, Depeche Mode i The Sisters of Mercy.

20. rocznica śmierci

25 XII 2009 zmarł **Tytus Karpowicz** (ur. 4 I 1915 r.) - polski pisarz, autor książek dla dzieci i młodzieży. Autor licznych, wielokrotnie wznawianych (ok. 850 tys. wydanych egz.), a nawet ekranizowanych książek o rodzimej przyrodzie. Debiutował w wieku 16 lat (1931), na łamach pisma „Słowo”.

10. rocznica śmierci

29 XII 1999 zmarł **Jerzy Waldorff - Preyss** herbu Nabram (ur. 4 V 1910 r.) - polski pisarz, publicysta, krytyk muzyczny i działacz społeczny, w dwudziestolecie międzywojennym luźno związany z obozem "młodokonserwatystów". W latach 1936 – 1939 był recenzentem muzycznym „Kuriera Porannego” oraz "Prosto z Mostu". Po 1945 roku związany z tygodnikiem "Przekrój". Komentator muzyczny Polskiego Radia i felietonista tygodników "Świat" i "Polityka". Autor 20 książek, głównie poświęconych muzyce poważnej. Inicjator powstania Muzeum Karola Szymanowskiego w Zakopanem i Muzeum Teatralnego w Warszawie. W 1974 roku założył Społeczny Komitet Opieki na rzecz Ochrony Starych Powązek.

20. rocznica śmierci

30 XII 1944 zmarł **Romain Rolland** (ur. 29 I 1866 r.) - francuski pisarz, prekursor "powieści rzeki". W 1915 roku otrzymał literacką Nagrodę Nobla za monumentalną powieść *Jan Krzysztof*. Napisał również monografie słynnych artystów i myślicieli: Michała Anioła, Ludwiga van Beethovena czy Lwa Tołstoja, które weszły w skład cyklu *Żywoty sławnych mężów* (8 tomów). Na język polski Rollanda przetłumaczyli: Leopold Staff i Franciszek Mirandola.

75. rocznica śmierci

31 XII 1869 urodził się **Henri Matisse** (zm. 3 XI 1954 r.) - francuski malarz uważany za najśłynniejszego fowistę. Początkowo tworzył pod wpływem impresjonistów oraz sztuki japońskiej. Wykształcił wkrótce własny styl. Sławę osiągnął już za życia. Matisse zapełniał swoje płótna plamami żywych, świetlistych, zwykle silnie

KSIĄŻNICA POMORSKA
im. Stanisława Staszica
w Szczecinie

kontrastowych barw, które częstokroć, w trosce o czytelność obrazu, obwodził delikatnym konturem. Był rywalem Pabla Picassa.

150. rocznica urodzin

65. rocznica śmierci

31 XII 1954 zmarł **Władysław Umiński** (ur. 10 XI 1865 r.) - polski pisarz tworzący fantastykę naukową, nazywany często polskim Jules'em Verne'em. Autor książek dla dzieci i młodzieży, publicysta i popularyzator nauki. Obok Antoniego Langego i Jerzego Żuławskiego prekursor fantastyki naukowej w literaturze polskiej. W 1889 roku założył Aeroklub w Warszawie. Wprowadził polską nazwę aeroplanu – „samolot”. Zajmował się popularyzacją nauki i techniki. Pierwszą jego książką popularnonaukową była *Żegluga powietrzna*, a później opublikował ponad czterdzieści broszur i odczytów z dziedziny nauki, techniki i przemysłu. Pisał liczne odczyty popularnonaukowe, powieści przygodowe dla młodzieży, a także pionierskie polskie powieści fantastycznaukowe. Opublikował m.in.: *Zwycięzcy oceanu*, *Balonem do bieguna*, *Flibustierowie*, *Samolotem naokoło świata*.

65. rocznica śmierci